

BREŽICE — V nasadih AGROKOMBINATA so danes začeli obirati hmelj. Letos pričakujejo 30 ton pridelka.

VRANOVICI — V sredo so v Vranovcih odkrili spominsko ploščo padlim borcem NOB iz Vranovcih. Pri spomencu ob cesti Črnomelj-Vranovci pa je bilo srečanje prvoborcev in aktivistov.

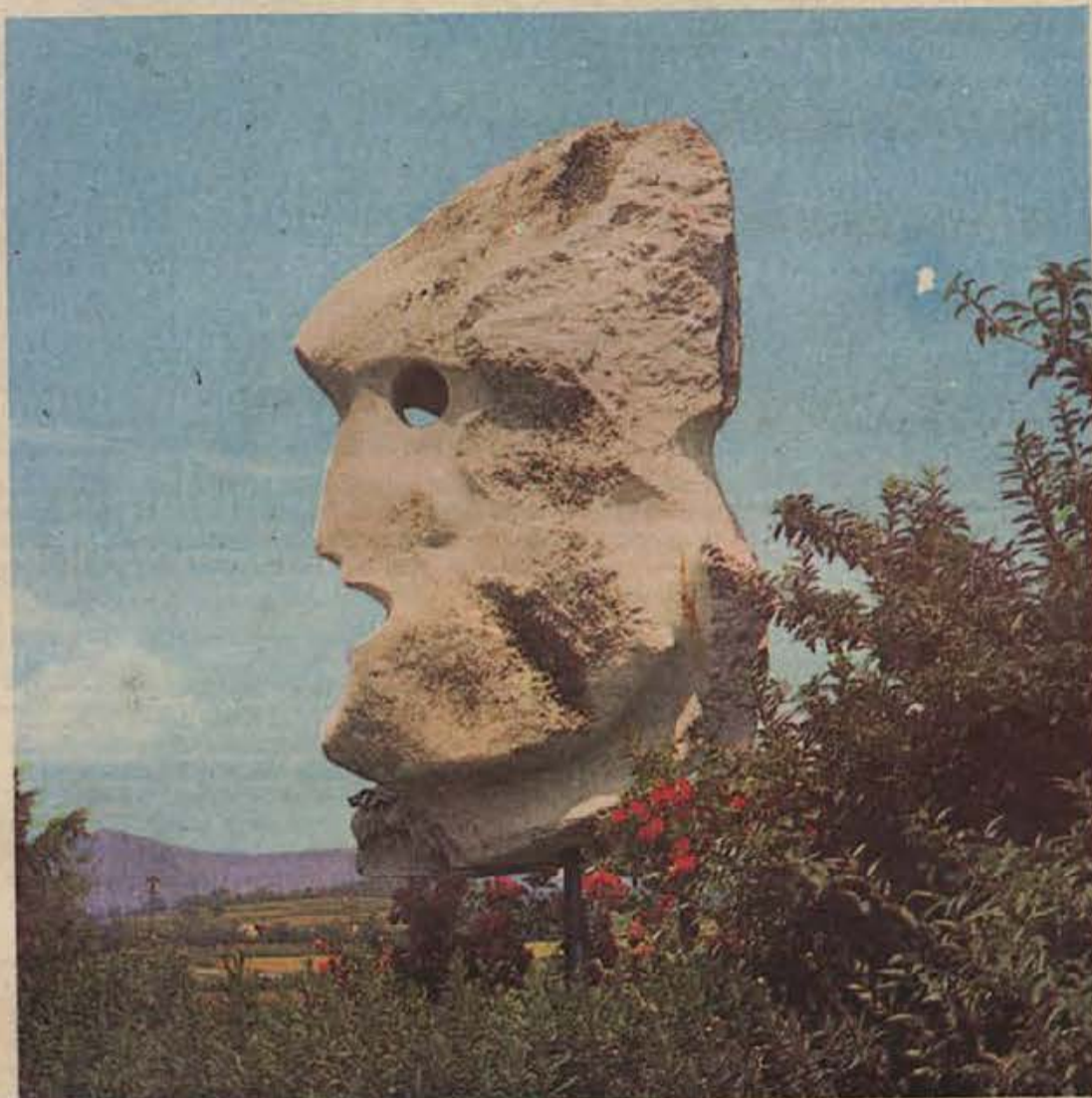
KRŠKO — Učiteljski zbor krške osnovne šole je na tokovi seji sklepal o pripravi za selitev v novo šolsko poslopje. Otvoritev šole in spominskega parka prvim ustreženim krškim borcem bo 29. avgusta.

NOVO MESTO — V ponedeljek so se na občinskem odboru ZZB dogovorili, da bo srečanje borcev Gorjanskega bataljona in XII. SNOUB 29. avgusta v Podgradu. Govoril bo podpredsednik izvršnega sveta SRS dr. France Hočevar.

METLIKA — V nedeljo in ponedeljek je bil 10-urni tečaj RK, ki ga je vodil dr. Željko Bošnjak, v torek in sredo pa je 25 tečajnikov delalo izpite.

ZILJE — V ponedeljek ponoči je v tem belokranjskem kraju pogorel skedenj, last 75-letne Barbare Cemz. Škode se niso ocenili in tudi vzrok za nesrečo še ni znan.

BREŽICE — V ponedeljek so po krajevnih skupnostih začeli ustanavljati odbore splošnega ljudskega odpora.

Za današnji praznik občine ČRNOMELJ, spomin na napad črnomaljskih skojevcev na italijanski vojaški vlak 12. avgusta 1941 pri Vranovcih, prirčne cestitke vsem delovnim ljudem v partizanski Beli Krajini! Nekdanja zibelka naše svobode je s svojo tradicijo, zgodovinsko preteklostjo in folkloro sicer še vedno slovenska znamenitost, njeni delovni ljudje pa stojijo sredi današnjega časa in vlagajo vse svoje sposobnosti in sile v napredek občine. — Na sliki: „VELIKANOVA GLAVA“ kiparja Jakoba Savinska ob cesti pri Kvasici (Foto: Mirko Vesel)

KONEC TEDNA — NA 36,4 STOPINJE CELZIJA

Tropska vročina in dež nad Dolenjce

Najtoplejši dan zadnjih let — sobota, 7. avgusta — V Novem mestu so namerili 36,4°C: potepanje s turisti po Dolenjski — do blagodejnega dežja ob koncu vikenda

Eksplodija poletja je bila v soboto na dolenskih termometrih najbolj opazna: rekordno Novo mesto je namerilo kar 36,4 stopinje vročine in na železniškem mostu čez Krko je bilo med razmak dveh tračnic komaj mogoče položiti roko — pozimi pa ni težko vtakniti roke do komolca!

Ljudje so pred pasjo vročino iskali pribežališče v vodi, pa to ni dosti pomagalo, saj je temperatura v bazenih termalnih zdravilišč okrog 30 stopinj, Kolpa tudi ni imela dosti manj in tudi Krka je imela okrog 25 stopinj.

Nedeljsko jutro se je na Otočcu začelo menda že kar pred sončnim vzhodom: okrog osmih je bilo na travniku na desnem bregu Krke že nekaj 100 kopalcev.

V Draškovicu pri Sentjerneju so se nekaj minut pozneje začeli potiti najboljši dolenski traktoristi, ki so

nekaj nad milijon starih dinarjev za nastop, organizatorjev pa o tem ni bilo mogoče spraševati v nedeljo; tudi turistični biro je bil zaprt. Po Čateški noči — čateški maček!

Podobno prenapolnjeni so bili tudi bazeni v Smarjeških in Dolenjskih Toplicah, potoki in studenci turistične kolone, ki je potovala čez Gorjance, pa so se razlivali proti Gosposvici, po košenicali na obronkih gozdov. Reka je potovala na Kolpo — a hladu ni našla.

Na Otočcu je bilo okrog desetih vsaj dva tisoč kopalcev. Tisti, ki se niso namakali v vodi, so se cvrtili na soncu, brcali žogo, igrali badminton, ali pa cvrtili ražnjiče in čevapčiče. Parkirišče je ob tej uri že zmanjkovalo, prevladovala so registrske tablice ZG, NM in LJ.

Da bi se umaknil hrupu in vročini — se skok na novomeško Loko. Kopalci smo se potem le trije, eden med nami je je bil Adamov Karel. Njegov brat je nekod s cilindrom skočil s skalnice in odprl kopalnišče. V nedeljo, ko se je živo srebro dvignilo na 31 stopinj, je moral Karel skakati z ostankov kopalnišča v umazano vodo.

Prve dežne kaplje so popoldne v mestu padle okrog 17. ure, nato je še toča malo pristavila svoj lonček.

PRESNETI MALIGANI

6. avgusta so iz ciganskega taborišča pri Račjem selu sporočili, da je Cigan Matija Hočevar ubil svojega sina. Trebanjski miličniki so se takoj odpravili na pot, v taborišče pa je z zdravniško torbo odšel tudi zdravnik. Zelo presenečeni so bili, ko so pri Matiji Hočevarju našli namesto ubitega do nezavesti pijanega sina.

TREBANJSKI SALON ODPRT

Najiminenitnejša imena

Priznanje Trebnjemu, da je v avlah osnovne šole pokazalo občinstvu sodobno likovno tvornost samorastnikov iz vse Jugoslavije

V soboto, 7. avgusta zvečer, je Janez Gartnar v Trebnjem odprl Salon likovnih samorastnikov Jugoslavije. Slovesnost je bila v osnovni šoli, kjer v obeh avlah razstavlja 45 avtorjev 74 slik in plastik. O umetnosti samorastnikov je spregovoril prof. Zoran Kržišnik, ravnatelj Moderne galerije v Ljubljani. V kulturnem sporedu so sodelovali: flautist Jože Pogačnik, violončelist Zdenko Pruša in pianist Janez Lovšec.

Prof. Zoran Kržišnik, ki je o pomenu samorastniške likovnosti obširneje spregovoril že v intervjuju, objavljenem v prejšnji številki našega tednika, je na otvoritvi salona oziroma razstave v osnovni šoli z izbranimi besedami pohvalil trebanjske organizatorje, ki se jim je

posrečilo pridobiti za salon res najiminenitnejša imena jugoslovanskega samorastništva.

Omenimo naj samo nekatere slikarje in kiparje, katerih dela so bila že nešteto krat pokazana na skupinskih in samostojnih razstavah doma in v tujini, od tega že večkrat v samem Trebnjem in v Kostanjevici. To so: Buktenica, Rabuzin, Smajič, oba Peternelja, Plemelj, Jaki, Magyar in številni drugi.

Otvoritvi salona in razstave so prisostvovali poleg avtorjev, njihovih sorodnikov, znancev in prijateljev številni gostje iz vse Dolenjske, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije in od drugod, skratka vsi, ki to umetnost priznavajo kot osvežitev v sodobni likovni tvornosti pri nas in v svetu.

Razstava bo odprta do 26. avgusta in sicer vsak dan od 10. do 12. ure ter od 15. do 17. ure.

I. ZORAN

Posebno obvestilo

Osebnih obiskov in ponovnih pismenih opominov niso kaj prida zaželi, da bi dolžniki poravnali zapadle račune za objavljene oglase, uradna obvestila, razpise, ponudbe, čestitke in druge objave. Čeprav je že avgust, nam 7 izmed 9 občinskih konferenc SZDL do danes kljub ponovnim prošnjam še ni sporočilo, koliko bodo letos prispevale za obveščanje svojih občanov na stalnih komunskih straneh v našem listu. Zaradi pomanjkanja denarja, pa tudi zavoljo glavnih dopustov v tiskarni, smo prisiljeni do nadaljnjega skrajšati obseg našega časnika na 12 oz. 14 strani. Bralec in naročnik prosimo za razumevanje težavnega položaja, v kakršnem se nahaja domači tednik.

UPRAVA LISTA

Interniranci v Adlešičih

Nedeljsko srečanje internirancev v Adlešičih je izredno uspelo. Skrajaj 2000 ljudi se je udeležilo že tradicionalnega srečanja, ki je bilo letos povezano s proslavo 30-letnice vstaje.

Na prireditvi je najprej govoril predsednik gasilskega društva Jože Požek, za njim pa Ivan Grabrijan o pomenu 30-letnice vstaje in internirancev. Domačim gasilcem je predal novo brizgalno njen „boter“ Marjan Dagarin. 21 gasilcev je prejelo priznanja za več kot 20 let dela, 11 pa za več kot 10 let. Po programu je bilo splošno rajanje. Veliko zaslug za uspešno prireditev ima pokrovitelj podjetje KOVINAR iz Črnomlja.

T. L.

V SMRT ZARADI NAPAČNE VEZAVE

3. avgusta je električni tok ubil 32-letnega Leopolda Drčarja, delavca „Dane“, iz Brezovice pri Mirni. Neareča se je zgodila popoldne, ko je Drčar pri sosedu, kjer so mlatali pšenico, napačno spajal kable pri elektromotorju.

RUDARJA ZASULO

7. avgusta dopoldne je v rovu široko čelo v kanizarskem premogovniku zasulo rudarja Jožeta Finka, 45, iz Dragatusa. Ponesrečenca so hitro odkopali in ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Zaradi prehudih poškodb je umrl že med prevozom.

Velik travnik na Otočcu je bil v nedeljo premajhen za vse, ki so se prišli osvežiti v toplo Krko. Mnogi so s seboj prinesli senčnike, stole in mize, mnogi so pekli čevapčiče in ražnjiče (Foto: Splichal)

Neurje s točo, ki se je vsula med dežjem v nedeljo popoldne, je nekajkrat prekinilo folklorno revijo z okoli 300 nastopajočimi na kopalnišču na Loki v Novem mestu. Sodelovale so belokranjske in hrvaške folklorne skupine. Pokrovitelj je prireditev, ki je sodila v Dolenjsko poletje 71, je bil Dolenjski list. Na sliki: gostje iz Lazine so še imeli srečo, da so svoj spored odplesali na „suhem“ (Foto: I. ZORAN)

V noči od nedelje na ponedeljek je zajela Slovenijo hladna fronta in povzročila zmerne padavine, predvsem v osrednji in severni Sloveniji. V naslednjih dveh dneh bo še sončno in toplo, nato pričakujemo občasne padavine z osvežitvami.

Prispevki za pokojnine

Pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine kmetov so dovolj široki, predlogi za zbiranje sredstev pa premalo natančni — Ideje so dobre, toda nekateri radi iščejo luknje v predpisih

Priprave zakona o starostnem zavarovanju kmetov se približujejo odločilni točki — še letos naj bi bil sprejet. Tudi besedilo te je močno izbrušeno. Nekateri formulacije pa vzlic temu še niso dovolj natančne, zlasti ne določila o zbiranju sredstev za sklad zavarovanja. Prispevki republike in občin so razčlenjeni zelo široko, tudi prispevki zavarovancev so jasno določeni, manj in premalo pa prispevki drugih obveznikov, ki prevzamejo posestva kmetov, uživalec starostnega zavarovanja, sami pa ne bodo zavarovanci.

Pri kmetih, ki bodo imeli naslednika, je stvar jasna. Ko bodo izpolnili 65 let, bodo posestvo izročili osebi, ki postane z njegovim prevzemom zavarovane, in tako pridobijo pravico do pokojnine.

„To bo pravilo,“ piše v 13. tezi. „Od tega pravila pa bi odstopali, če zavarovane takega naslednika ne bi imel. V tem primeru bi zavarovane uveljav-

ljal pravico do pokojnine tudi brez hkratne izročitve posestva, vendar samo pod pogojem, da bi se on sam ali kdo drug (prevzemnik posestva, delovna organizacija, občina, zakupnik ipd.) zavezal plačevati prispevek za obvezno starostno zavarovanje.“

Tak pogoj bo lahko izpolnil vsak kmet, četudi ne bo imel otrok ali drugega naslednika na posestvu. Vprašanje pa je, kako bo s tem pogojem zagotovljen dotok sredstev za kritje izdatkov zavarovanja in kako naj zavira nadaljnje drobljenje kmečke posesti.

Poglejmo primer, kakršnih bo gotovo veliko! Ob določeni starosti bo sedanji kmet začel prejemati 3000 din pokojnine na leto. Če je to mejo že dosegel in se bo obvezal, da bo sam plačeval prispevek — takrat lahko obdrži posestvo, bo za to izdal letno okrog 1000 din. Od pokojnine mu bo torej ostalo okrog 2000 din čistega dohodka, četudi se noben bodoči dedič posestva ne bo zmenil zanj. Ob njegovi smrti bo njegov prispevek usahnil, če si bodo posestvo razdelili nekmetje. Po sedanjem zakonu o dedovanju si ga lahko razdelijo, kdaj bo sprejet novi zakon, pa še ne vemo.

Solidarnost kmetov pri starostnem zavarovanju — nekateri bodo prispevali več kot drugi, pokojnine pa bodo enake; nekateri bodo pokojnine začeli prejemati takoj, mlajši pa bodo morali nanje dolgo čakati — se bo s prehodom nekaterih posestev in zemljišč v roke nekmetov krhala. Krog obveznikov se bo ožil in tudi obseg zemljišč, od katerih naj bi prispevali za starostno zavarovanje kmetov.

V 21. tezi sicer piše: „Če kmetijsko posestvo, žigar lastnik ali zakupnik je ob uveljavitvi starostnega zavarovanja kmetov zavarovane, prevzame bodisi deloma ali v celoti oseba, ki nima lastnosti zavarovanca

Posadka ameriške vesoljske ladje Apollo 15 je zopet doma, potem, ko se je v soboto zvečer varno spustila (čeprav sta se odprli samo dve padali namesto predvidenih treh) 540 kilometrov od Havajev. Dragocene kamene so strokovnjaki v Houstonu že pričeli raziskovati, vesoljci — na sliki po vrnitvi na Zemljo — pa so lahko že prvo noč odšli domov, ker so znanstveniki menili, da dosedanja obvezna karantena ni več potrebna. (Telefoto: UPI)

(kmet — delavec, organizacija združenega dela, občina), je ta prevzemnik dolžan plačevati prispevek za obvezno starostno zavarovanje kmetov po merilih in v obsegu, ki veljajo za zavarovanca.“

Tudi tu ni določeno, kako dolgo: ali do smrti tistega, ki bo prejemal starostno pokojnino, ali do 65. leta starosti tistega prevzemnika, ki bo dolžan plačevati. Pri organizaciji združenega dela ali občini pa tudi tako merilo ni možno. Na posestvih, na katerih bodo ostali mladi nasledniki — zavarovanci, bodo namreč obveznosti tekle naprej.

V obrazložitvi 21. teze je jasno povedano: „Nesmiselno bi bilo, da bi se s prenosom posestva prevzemalo samo premoženje, ne pa tudi obveznosti, ki to posestvo bremene.“ Kako je to mišljeno? Te obveznosti bi bilo treba določiti bolj natančno, kajti znano je, da nekateri ljudje spretno in strastno iščejo luknje v predpisih.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Stotinam diplomatskih in državnih dokumentov, ki samesajevajo v skrbno varovanih trezorjih, se je pridružil še eden: v New Delhiju sta Sovjetska zveza in Indija podpisali sporazum o miru, prijateljstvu in sodelovanju, ki bo veljal dvajset let. Odnosi med obema velikima državama so tako čez noč dobili neko povsem novo kvaliteto in kar takoj povejmo, da se je tudi razmerje med tistimi, ki na mednarodni politični sceni največ veljajo, prav tako spreminilo. Podpis pogodbe v New Delhiju ni spreminil samo stika:roke med Moskvo in New Delhijem v prisrčen objem, marveč vnesel v zapleteno igro medsebojnega otipavanja med Washingtonom, Moskvo, Pekinom in New Delhijem povsem nove razsežnosti. Indija in Sovjetska zveza sta imeli vsaka svoj račun pri podpisu pogodbe: tako ena kot druga stran sta pri tem zanesljivo mislili na mogočnega soseda — 750 milijonsko Kitajsko. Kar zadeva Indijo, je treba spomniti na dejstvo, da se njeni odnosi s Pakistanom slabšajo iz dneva v dan, da so že skoraj na tisti točki, ko je moč govoriti o resni laži: Peking z naklonjenostjo gleda na režim pakistanskega predsednika Jahjija Kana in to je za Indijo zelo resna postavka. Sovjetska zveza ni mogla s simpatijami gledati nedavno začete postopnega zblizovanja med Kitajsko in Združenimi državami Amerike pa tudi Indija je (zaradi svojih težav s Pakistanom) zelo skrbno sledila razvoju ameriško-kitajskih odnosov. Eno k drugemu: podpis pogodbe v New Delhiju zanesljivo ni samo stvar, ki bi zadevala zgolj SZ in Indijo, krog prizadetih je precej širši. Bilo bi na meji treznega, če bi se še sedaj skušale ugotavljati posledice pogodbe. Čas bo, tako kot za mnoge reči, najboljši razsodnik. Če se bodo odnosi na tem občutljivem delu Azije umirili, prilike stabilizirale — potem bo pogodba gotovo dobila svojo pozitivno oceno v zgodovini. Pogodba sama določa, da bosta podpisnici spoštovali neodvisnost, suverenost in ozemeljsko celovitost. Obvezujeta se, da ne bosta stopali v nobene vojaške zveze, ki bi bile naperjene proti drugi strani. Vzdržuje se bosta vseh vojaških groženj proti drugi strani in ne bosta dovolili uporabljanja svojega ozemlja za kakršnokoli akcijo, ki bi lahko vojaško škodovala drugi podpisnici sporazuma. Razen tega se SZ in Indija obvezujeta, da se bosta vzdržali pomoči vsaki državi, ki bi bila v vojnem sporu z eno izmed podpisnic. Če bi bila ena izmed njih napadena ali ogrožena, se bosta začeli posvetovati, kako odpraviti gro-

njo in uveljavili bosta odločne ukrepe za zagotovitev miru in varnosti na svojih mejah. Zelo zanimiv je tudi tisti del, ki (čeprav ne obsirno) govori o indijski politiki nevrščnosti. Sovjetska zveza je potrdila, da je politika nevrščnosti, kakršno uveljavlja Indija, pomembna podpora splošnemu miru in mednarodni varnosti ter zmanjševanju napetosti na svetu. To je kajpak presenečenje, saj se na nedavnem kongresu KP SZ v Moskvi niso politiko nevrščnosti niti omenjali. V tem trenutku ni jasno, ali gre za bistveno spremembo v sovjetskem stališču ali pa zgolj za „lokalno“ koncesijo, nekaj, kar si je Moskva pač privoščila samo zato, ker ji to v danem trenutku in samo v omejenem obsegu ustreza. Vsekakor bo zanimivo spoznavati in ocenjevati, kako bo podpis pogodbe vplival na politične kroge nekaterih svetovnih prestolnic.

V Belfastu na Irskem pa doživljajo v zadnjih urah najbolj mučne trenutke po letu 1920. Po vrsti silovitih spopadov med pripadniki britanske vojske in člani tajne irske republikanske armade je zagorelo več kot sto hiš, nekaj sto ljudi pa je pobegnilo v sosedno republiko Irsko. To je ob petnajstih mrtvih in nekaj deset ranjenih tragična bilanca nestrpnosti med protestanti in katolici ter britan-

Pogodba med SZ in Indijo

sko vojsko. V tem trikotniku je toliko strasti in očitno tako malo pripravljenosti za mir in sodelovanje, da nudi Belfast podobno bojišča, ozračje v mestu pa tisto srhljivo negotovost, ki je tako značilna za vojno.

Sudan se je umiril, čeprav malce tudi na škodo arabsko-sovjetskih odnosov. General Nimeiri je izvedel rekonstrukcijo vlade in zamenjal tudi nekaj svojih veleposlanikov — med njimi tudi tistega, ki je zastopal Sudan v Jugoslaviji.

NAHUALA — Blizu gvatemalskega glavnega mesta je zgrmel v prepad poln avtobus. Po dosedanjih podatkih se je ubilo najmanj 27 oseb. V avtobusu so bili študentje, ki so se vračali z izleta.

ISLAMABAD — Tukaj so sporočili, da se bo danes začelo sojenje šejku Mudžiburu Rahmanu, voditelju Avami lige v vzhodnem Pakistanu. Indija je zaradi tega opozorila Pakistan. Rahman je obtožen upora in drugih kaznivih dejanj.

LONDON — V glavnem mestu Velike Britanije so gasilci (bilo jih je 250) le z največjo težavo pogasili doslej največji požar po koncu druge svetovne vojne. Osem gasilcev je bilo ranjenih.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Z objavo osnutka ustavnih amandmajev k slovenski ustavi se je minuli teden v naši republici praktično pričela javna razprava, ki bo trajala do meseca oktobra. V prvem izmed 23 amandmajev je SLOVENIJA OPREDJENA KOT DRŽAVA z lastno suverenostjo, ki temelji na oblasti in samoupravljanju delavskega razreda in vseh delovnih ljudi kot socialistična samoupravna skupnost delovnih ljudi in občanov slovenskega naroda ter italijanske in madžarske narodnosti.

Osnutek ustavnih dopolnil zagotavlja PRAVO VARNOST ZA SAMOSTOJNO OPRAVLJANJE OSEBNEGA DELA na tistih področjih, ki so za to najbolj primerna in pomembna za gospodarski razvoj. Ob obrti, gostinstvu in turizmu v posebni točki izstopa kmetijstvo. Podrobnejša ureditev te problematike je prepuščena zakonu. Pri odgovornosti Slovenije za zagotavljanje enotnega Jugoslovanskega trga je kot poseben element enotnosti in stabilnosti omenjeno medrepubliško usklajevanje osnov davčne politike in davčnega sistema.

Ustavna komisija ni sprejela možnosti predsedstva republike — predsedstva SR Slovenije. Predsedstvo ostaja ustavni, hkrati pa tudi skupščinski organ, ki je neposredno odgovoren skupščini. Po osnutku ustavnih dopolnil naj bi predsednika izvršnega sveta volila skupščina na predlog predsednika skupščine.

Naša nova zvezna vlada je minuli četrtek obravnavala predloge o svoji notranji organizaciji in nekatera vprašanja tekoče gospodarske politike. ZIS je zadolžil pristojne zvezne organe, da pripravijo PREDLOGE ZA UVEDBO NADALJNIH UKREPOV (sprejetih za letos) na področju ureditve družbeno ekonomske politike in stabilizacijskega programa. Te predloge bo ZIS obravnaval na eni izmed prihodnjih sej še ta mesec. ZIS je tudi proučil informacijo Narodne banke Jugoslavije o likvidnosti gospodarstva in poslovnih bank. Čeprav iz informacije izhaja, da se likvidnost zboljšuje, je ZIS sklenil, da bo imel nujne posvete z republikanskimi in pokrajinskimi svetoma, zla-

sti glede zagotovitve izplačila osebnih dohodkov v tem mesecu.

Nedavni ukrepi ZIS, ki govorijo o prepovedi odobritve POTROŠNIŠKEGA KREDITA za nekatere vrste materiala, so bankam znižali tudi odstotek razpoložljivih sredstev za tovrstno kreditiranje. Zdjaj banke lahko razpolagajo le s 60 odstotki zbranih sredstev od hranilnih vlog na vpogled namesto prejšnjih 80. Znižanje tega kreditnega potenciala ni bistveno prizadelo ljubljanske banke, ki pokriva tri četrtine bančnih storitev v Sloveniji. Ljubljanska banka je že po-

SREČA po vojni pri Vrčinu pri Beogradu, v kateri je do zdaj izgubilo življenje 38 oseb, več deset potnikov pa je bilo ranjenih. Uradno poročilo o vzrokih nesreče bo znano, po dozdajšnjih napovedih, ob koncu tedna, ko bo preiskovalni sodnik zaključil preiskavo. Boško Dimitrijevič, novi zvezni sekretar za gospodarstvo, v cigar resor spada tudi promet, je v izjavi za tisk dejal: „V zveznem sekretariatu in ZIS smo se že dogovarjali, kaj bi bilo treba ukreniti...“ Po njegovih besedah bo ZIS ocenil to nesrečo in SPREJEL DOLOČENE UKREPE, kajti po do zdaj znanih ugotovitvah se je nesreča pripetila iz malomarnosti oziroma napake osebja bližnje postaje Lipa in osebja lokomotive tovornega vlaka. Po neuradnih poročilih je tovorni vlak s postaje Lipa zapeljal skozi rdeč signal ali pa so železničarji nepozno spremenili signal in strojevodja ni videl svetilk, s katerima sta mahala železničarja.

V zvezi s tem je delavski svet ŽTP podjetja Beograd postril pravilnik o varnosti prometa. Generalni direktor tega podjetja Vladeta Čouš je na konferenci za tisk izjavil, da ni mogoče najti nobenega opravičila za nesrečo. Okrog 60 vodilnih ljudi tega podjetja bo poklicanih na odgovornost zaradi nespoštovanja neke njegove odločitve.

Minuli teden sta bila v Ljubljani posveta republikanske komisije za usmerjanje delitve dohodka in verifikacijske komisije sindikatov s predsedniki skupnih komisij, ki so jih delovne organizacije izbrale za pripravo SAMOUPRAVNIH SPORAZUMOV. Posveta sta imela namen, da časovno pospešita sprejemanje in pomagata h kvalitetnejši izdelavi samoupravnih sporazumov. Ti sporazumi morajo biti sprejeti do 8. oktobra letos, večina osnutkov pa predvideva gibanje najnižjih in najvišjih osebnih dohodkov med 800 in 6000 dinarji. Izvršni svet, sindikati in gospodarska zbornica vztrajajo, da samoupravno sporazumevanje steče po začrtanih poteh. Gospodarska zbornica se predvsem boji zmanjšanja akumulacije.

Na ponedeljkovem zboru delegatov skupnosti socialnega zavarovanja kmetov SR Slovenije so delegati podprli tezo STAROSTNEGA ZAVAROVANJA KMETOV. Delegati so se zavzemali, naj bi vsi kmeti plačevali enake zneske, družbeno politične skupnosti pa naj bi financirale kmečko starostno zavarovanje do polovice in ne do tretjine, kot predvidevajo teze. Kmetje zahtevajo, naj družba prispeva polovico sredstev, ki jih je treba iskati izven kmetovega dela, oziroma na račun njegovega dela, saj mnogi na račun kmetja precej akumulirajo.

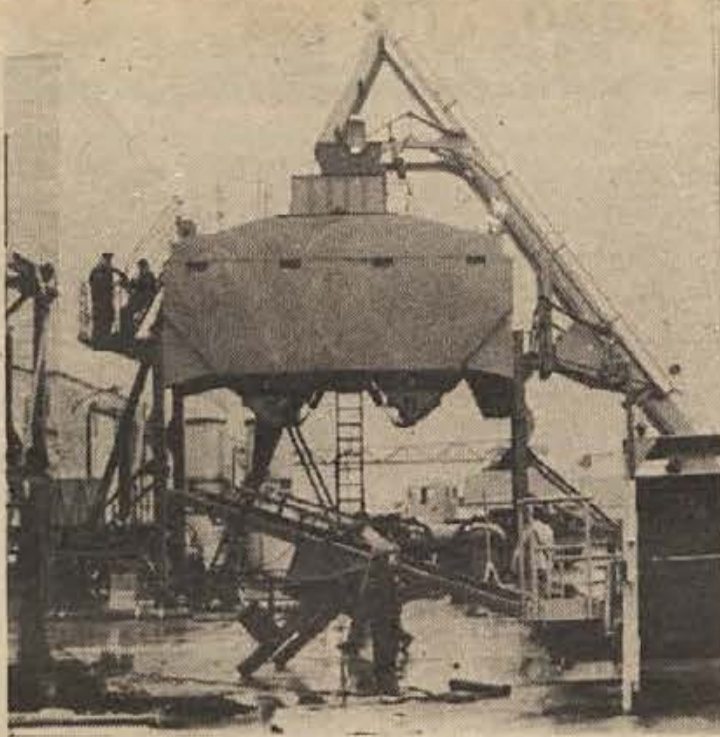
Osnutek amandmaja k slovenski ustavi

prej samoiniciativno zmanjšala razpoložljivo denarno maso za potrošniške kredite, ker je del denarja namenila za kreditiranje odkupa letošnjega pridelka pšenice. Nekateri poslovne banke v drugih republikah pa so začle v hujše težave. Poročila iz Srbije govorijo, da se tankajšnje banke borijo z zelo nizko likvidnostjo (poprečno 1,8 namesto 4 odstotkov predpisane), mimo tega pa pričakujejo velik pritisk zaradi izplačil osebnih dohodkov v drugi polovici meseca, medtem ko so same v položaju, da ne morejo izterjati kreditnih in drugih terjatev.

Tragično je odjeknila v jugoslovanski javnosti druga največja ZELEZNIŠKA NE-

V zadnjih tednih je novega garni hotela na Otočcu več videti. Čeprav gradijo med glavno sezono, je gradbišče toliko vstran, da zaradi tega ni navlake okrog motela. Novi hotel z 210 ležišči bo predvidoma letos zgrajen, v njem pa se bodo gostje lahko tudi kopali. (Foto: R. Bačar)

Kovinarska v Krškem se je v zadnjih letih iz majhnega, skoraj nepomembnega podjetja razvila v veliko kovinsko industrijo, ki v glavnem proizvaja opremo za asfaltne baze; izkazali pa so se tudi s televizijskimi stolpi. Na sliki: silos za asfaltno bazo, ki potuje v Šibenik (Foto: S. D.)

Vinska klet v Metliki je začela odkupovati od zasebnih vinarjev gradnikov Bele krajine večje količine belih in črnih vin. Za liter odšteje 40 par več kot do zdaj. Računajo, da bodo tako odkupili še 2 do 3 vagona vina. Na sliki: kapljico so pripeljali iz Grabrova (Foto: I. Zoran)

credno je zapisati...

Novomeški Kmetijski izobraževalni center je vsekar šolska ustanova splošno dolenskega pomena. Do prihodnje jeseni naj bi center dobil sodobno šolo za 120 učencev in internat za prav toliko otrok. Mimo rednega izobraževanja bodo potem več pozornosti posvetili tudi praktičnemu izpopolnjevanju kmetov.

Povsem razumljivo je, da se kmetije živo zanimajo za tako izobraževanje, ker jim prinaša napredek. Da pa so za napredek, izpričujejo vzorčne kmetije, obnovljeni vinogradi, usmeritev v eno samo dejavnost — ovira pri

tem je kajpak denar, ki ga je zelo težko dobiti.

Letošnje šolsko leto, ki se bo začelo čez dobre tri tedne, bo tako verjetno zadnje, ki ga bodo šolarji preživeli na grmskem gradu. Lahko upamo le, da bo hkrati to tudi zadnje leto težav, ki jih ima ta šola zadnje čase z vpisom. Le s težavo namreč naberejo dovolj kandidatov za vpis v prvi letnik, enkrat so celo ostali brez njega. Prav gotovo bo med mladino več zanimanja, ko bo imela šola internat, s sodobnimi učnimi pripomočki in z vsemi drugimi potrebščinami za moderni pouk.

Ob vseh stabilizacijskih ukrepih v zadnjem času lahko tudi pričakujemo, da kmetijski napredek ne bo ostal le zapisan v resolucijah in sklepkih, ampak naj bi ga kmetije v resnici čutili. To pa bi bila za vpis na to šolo gotovo najboljša propaganda!

NASPROTJA SE NE BODO REŠILA SAMA OD SEBE!

Uravnava osebne dohodke

Samoupravni sporazumi ne bodo sami od sebe rešili nasprotij, zato nas čaka pri tem še veliko dela

Razprave o socialnem razlikovanju, ki jih je načela v letošnji pomladi ZK, so sovpadle z akcijo družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja pri delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Pri tem ni nič narobe, saj se oboje med seboj lepo dopolnjuje. Z analizami o socialnem razlikovanju ugotavljamo, kje je pri osebnih dohodkih največ razlik in neutemeljenega prispevanja. Išče mo torej strateška področja v delitvi, kamor je treba usmeriti akcijo zavestnih političnih sil.

Z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem poizkušamo spraviti dohodek in osebne dohodke v razumne in družbeno ovrednotene okvire, ki bi veljali znotraj posameznih panog in dejavnosti in hkrati za območje celotne SRS. Po dosedanem delu pri družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih lahko ugotovimo, da ta dva zgolj okvirna „predpisa“ ne bosta niti približno rešila in odpravila

vseh, zelo številnih nasprotij v delitvi.

Zavzemanje za 1000 din kot spodnjo mejo OD, za povečanje OD tistim osnovnim proizvajal-

cem, ki so bili doslej slabo plačani in za dosledno uveljavitev nagradjanja po delu ostaja zato še naprej zelo določena naloga v vseh delovnih organizacijah. To velja podprati zato, ker so bila v razpravah o osnutkih samoupravnih sporazumov zelo hitro dosežena soglasja o dohodkih delavcev, povsod pa se je zatikalo pri določanju meril za že doslej privilegirane kategorije.

M. JAKOPEC

ZAČELI SO MONTIRATI BETONSKE NOSILCE

Danes zmanjka železa, jutri nenadoma poide ves cement

Graditelji mostu čez Savo v Brežicah so večkrat v zadregi za material in delo zastaja

Na levem bregu Save nasproti Budiča je mariborski Gradis postavil celo tovarno. V njej izdelujejo nosilce za novi most in plošče, ki jih bodo polagali na vozlišču. Betonarna je začela obratovati 26. marca.

Občasno pomanjkanje cementa in železa ovira normalno napredovanje dela na tem velikem gradbišču. Trenutno je gotovih 23 prednapetih nosilcev, potrebujejo jih pa 37. Vsak od njih je dolg 29,30 m, visok 1,65 m in tehta 45 ton. Montiranje nosilcev bo eno najzahtevnejših del. Te naloge so se graditelji mostu lotili 2. avgusta. Opravljeno bo do 29. novembra.

S težavami se bodo srečevali tudi pri izdelovanju vozliščnih plošč, ker zanje ni železa. Ko bodo dobili železo, bo pa morda spet zmanjkalo cementa. Komaj 70 plošč so na-

pravili, imeti pa bi jih morali vsaj 200. Vseh skupaj bodo potrebovali 460. Plošče za vozlišče na mostu merijo 5,40 m po dolžini, široke so 1,95 m, debele pa 2 cm.

Cestno podjetje Novo mesto je pred kratkim začelo pripravljati traso za nasip, ki bo povezoval most čez Savo z bizelsko cesto. Letos bodo opravili groba dela, prihodnje leto pa bo na vrsti asfaltiranje cestišča.

J. TEPPEY

ASFALT DO TRIMA

Kaže, da bodo še letos asfaltirali odcep od ovinka v Starem trgu do podjetja Trimo. Denar naj bi pripravljale delovne organizacije. Dogovora o tem še ni, prav tako tudi še nimajo načrtov za posodobitev odcepa.

NAPREDUJEMO V TURIZMU

Dolenjci nosimo zastavo...

V šestih mesecih: petino več prenočitev kot v enakem obdobju lani, za petino večji promet — Pet krajev predstavlja dve tretjini turizma

Če je letos moral naši jadrarski obali pomagati preplah zaradi kolere v Španiji, da so jo napolnili zahodni turisti, lahko mirne duše zapišemo, da si Dolenjska ni pomagala s tistimi, ki so namesto v Španijo prišli k nam. Poletne številke namreč dokazujejo, da so Dolenjci v Sloveniji tisti, ki so najbolj visoko zavrheli turistično zastavo.

Primerjavo je treba vzeti kajpak v relativnem pomenu, saj Dolenjska v slovenskem turizmu ne predstavlja kaj posebnega. Kljub temu pa je razveseljivo, da se je v šestih mesecih število prenočitev na Dolenjskem povečalo za več kot petino — v primerjavi z enakim lanskim obdobjem. Takega uspeha ni zabeležila nobena druga pokrajina. Finančni izkupiček je presegel lanskega za več kot 20 odstotkov — tudi na račun padajoče vrednosti dinarja.

Cateške Toplice s Čatežem so v tem času imele več kot 27 tisoč prenočitev, Otočec 18 tisoč, Dolenjske Toplice 15.600, Novo mesto 12 tisoč in Šmarješke Toplice 11.300. Teh pet krajev — vštete so tudi zasebne postelje — predstavlja v preno-

čitvah več kot dve tretjini dolenskega turizma.

Kaj lahko ugotovimo za prvih šest letošnjih mesecev? Cene so na Dolenjskem vsaj za desetino nižje kot drugje v Sloveniji, postelje je premalo, ker že dve leti nismo dobili kaj prida novih prenočišč, kvaliteta gostinskih uslug pa napreduje. Žal tega ne moremo reči za zasebne gostilne, ki vse bolj zaostajajo v turistični dirki.

Delno nepričakovano je visoko število prenočitev v Novem mestu, ki pravzaprav nima primernega hotela. Rekordni sploh pa je bil julijski obisk v novomeškem kampu: odkar so ga odprli, še nikoli ni bilo v njem 970 prenočitev kot prejšnji mesec!

Še eno izkušnjo bo veljalo uporabiti v naslednji sezoni: na Dolenjskem imajo turisti premalo možnosti, da bi zapravili denar. Kaj več od postelje, dobre hrane in svežega zraka jim doslej nismo znali ponuditi. Premalo imamo najraznovrstnejših oblik razvedrila — še tistega kar imamo, ne znamo dobro izkoristiti, ker turistov ne obvestimo dovolj dobro.

Tretji obisk

V Jugoslavijo bo 11. avgusta prišla že tretja skupina naših izseljencev iz Amerike. Tokrat bo dopotovalo okoli 200 rojakov, ki si bodo s pomočjo turističnega podjetja Kompas ogledali zanimive kraje v Italiji in Jugoslaviji. Zanje bodo organizirali tudi izseljeniška piknika v Radomljah pri Kamniku in v Ribnem pri Bledu.

J. P.

VAS Z ENIM PREBIVALCEM

Nedavni popis prebivalstva je odkril vrsto statističnih zanimivosti, med drugim tudi to, da obstajata v Sloveniji dve vasi, ki imata samo še po enega prebivalca. Obe sta na Dolenjskem, ena pri Kočevju, druga pa v trebanjski občini. V vasi Lisec, med Dobrnjem in Zučemberkom, živi že sedmo leto sama 68-letna Ivana Gole, ki se povsem sama prebija skozi življenje. Zaradi slabega izgleda v družini, se, kot pravi, ni nikoli poročila in na stara leta živi pravo samotarško življenje.

SEVNICA:

VAS PEŠA ZA MESTOM

Razlike med mestom in vasio se večajo. Po zadnjih podatkih znaša narodni dohodek na kmečkega prebivalca v sevnjski občini samo 2.280 dinarjev, kar je skoraj trikrat manj, kot znaša narodni dohodek na prebivalca vse občine. Posebno majhne dohodke ima kmečko prebivalstvo v kozjanskem delu občine, kjer znaša narodni dohodek le 1.300 dinarjev. Socialna nasprotja so tako kričeča, da je skrajni čas nekaj ukreniti. V občini predlagajo, naj bi Socialistična zveza organizirala širše posvetovanje, na katerem naj bi sodelovali tudi predstavniki republiških organov, še poprej pa naj bi te probleme temeljito preresetala občinska skupščina.

Huliganstvo

V Sevnici še niso odkrili zlikovcev, ki so se v minulih dneh grdo znegli nad cvetjem in okrasnim grmičevjem v bližini železniške postaje. Novi nasadi so povsem uničeni, da ob pogledu nanje človeka srce zaboli. Stroški za obnovo bodo spet veliki. Mirni in reda vajeni prebivalci iz srca želijo, da bi zlikovce že skoraj odkrili in trdo prišli, poleg tega pa jim naložili tolikšno globo, da si bodo drugič premislili, preden bodo šli past svoje razvratno huliganstvo.

Turistični barometer

To so dnevi turistične eksplozije. Plima turističnega vrveža je preplavila tudi Dolenjsko in v štirih najpomembnejših turističnih objektih so imeli ta vikend toliko gostov, da ne vedo, kje se jih glava drži.

Otočec: vse polno, veliko rezervacij za september — in zraven tega morajo vsak večer odkloniti vsaj po 50 turistov, ker jih nimajo kam dati. O, ko bi bil garni hotel že nared!

Cateške Toplice: Čateška noč! Dve besedi, ki sta dovolj zgovorni, da ni treba posebej poudarjati, da v Čateških Toplicah ni mogoče dobiti prenočišča. V bazenih pa — vsak dan nekaj tisoč kopalcev.

Šmarješke Toplice: preveč gostov, pošiljajo jih zasebnikom. Rezervacije za september, da skoraj ni več proste postelje. Uspešno kot še nikoli.

Dolenjske Toplice: stara pesem — vse polno. Do konca avgusta ni proste postelje. Pomagajo si s prenočišči pri zasebnikih. Tudi tam je precej polno...

Kmetijski nasveti

Vnaprej izgubljena tekma

Ko spremljamo trnovo pot našega kmetijstva in ugotavljamo, da smo vendarle začeli z nekaterimi pospeševalnimi akcijami, se ne moremo znebiti vtisa, da smo začeli bolj pri repu kot pri glavi. Kmetije so se začele opremljati s stroji, kar je prav, kljub opozorilom strokovne službe pa nismo skorajda ničesar naredili, da bi bili ti stroji dovolj izkorisčeni.

Vedno znova velja ponavljati, kako velikega pomena je zlozba zemljišč. Na Danskem so z njo začeli že pred več kot 200 leti in nič čudnega ni, če je danes ta dežela najbolj razvita. Strokovnjaki ocenjujejo, da bi bilo to doseženo v veliki meri po zaslugi zlozbe kmetijske zemlje, ki zmanjšuje proizvodne stroške celo za eno tretjino, povečuje pridelke, zmanjšuje porabo strojnega dela ter ima še nekatere druge prednosti.

Resnično ni vseeno, ali ima 10 ha velika kmetijska zemljo v štirih parcelah, kot je to poprečno v Belgiji, ali v 50, kot je to na primer v krški občini. Vsakemu kmetovalcu je jasno, da razdrobljenost zemljišč po-

večuje obratovalne stroške, da je veliko dela s prehajanjem z ene parcele na drugo, da se veliko časa izgubi z obračanjem, da se ob mejah, ki jih je na razkosanih zemljiščih neprimerno več, zemlje ne da tako dobro obdelati in obsejati.

Najbrž pričakujemo preveč, če mislimo, da bodo kmetije sami, oziroma da bodo na njihovo pobudo izvajali komasacije ali arondacije zemljišč, ki sta dva načina zlozbe. Zlozba je zelo zahtevno strokovno delo, ki ga lahko opravi le strokovna služba. Zavedati se je tudi treba, da veliko stane, zato ni nič čudnega, če je ta ukrep že od nekdaj imel izdatno državno podporo. Vse razvite države si prizadevajo, da bi zlozbo zemljišč čimprej končale.

Zakaj poudarjamo vse to? Zato, ker smo še vedno kmetijska dežela, ki računa na svoje kmetijske možnosti, na izvoz, na tekmo na svetovnih kmetijskih tržiščih. Če bomo zlozbo zemljišč tako podcenjevali, lahko zagotovo trdimo, da je naša tekma že vnaprej izgubljena.

Inž. M. LEGAN

STARA OGNJIŠČA UGAŠAJO ...

Napotimo se v vasice in zaselke mimo samotnih domov, kjer se je pred stoletjem ustavil čas. Z Gorjancev navzdol se spušča ta slikoviti svet kostanjevih gozdov, pašnikov in vinogradov vse do Krke. Svet, kakršen je nekoč navduševal Trdino, da ga je ovekovecil v Bajkah in povestih o Gorjancih. Dandanes mladi ljudje, kakor ptički zapuščajo rodna gnezda v teh krajih. Doma ostajajo samo tako dolgo, dokler ne morejo vzleteti.

So domovi, kjer je življenje zamirilo in ni več nikogar, da bi zakuril ognjišče. Na Zelnem so prazne tri hiše, v Mrzlavi vasi dve, v Malencah ena, Mladine pa sploh nimajo več žive duše. Iz prve hiše so šli potomci čez

za pujske ali teleta, kakšen bo davek in kako jih bo občina podprla pri spreminjanju kolo-vozov v ceste.

Ljudje so tod zaverovani v svoje gozdove in vinograde. Pomenijo jim vse. Ko se je pod večer Jože Prišelj po celodnevem garanju odpravil domov, ni priznal utrujenosti. „Samo da je cviček, pa sem zdrav,“ je dejal. Daje mu moč in v družbi prijateljev drami spomine na čase, ki jih je prebil kot borec v Cankarjevi ter Belokranjski udarni brigadi. Z ženo sta zdaj sama. Hčerka je poročena v Ljubljani, sin živi v Kanadi. Le vinograd jima je ostal in z njim se vsako leto na novo prerodita.

„STOJTE, CEZ MOJE NIKAR!“

Pri Tomsetovih v Kraški vasi so otroci mlajši in pri hiši je več

Krajevna skupnost Mrzlava vas - veže sedem vasi: Velike Malence, Kraško vas, Globočice, Čedem, Kamenca, Stankovo in Mrzlavo vas. V teh krajih so ob zadnjem popisu nasteli 830 prebivalcev. Anketa, ki jo je delal solski upravitelj Franc Smerdel, je pokazala, da se tretjina ljudi preživlja samo s kmetijstvom, tretjina s kmetijo in z dohodkom iz delovnega razmerja, tretjina pa samo s plačo. Delo si iščejo v Brezicah in Cateških Toplicah. Kdor je samo kmet, težko živi. V teh krajih so vedno dajali dodaten zashček gozdovi, zato se lastniki nikakor ne morejo sprizajiniti z veliko razliko med odkupnimi cenami na slovenski in hrvaški strani. Kdor proda les domačemu gozdnemu gospodarstvu, je znatno prikrajšan. Pa tudi za domače potrebe bi ga kmetje radi več posekali, kot jim dovoljujejo predpisi.

življenja. Najstarejši ima 12 let, najmlajši šest. Od gospodarja Ernesta Tomseta sem zvedela, kako se ubadajo s cesto Kraška vas-Stankovo. Sam je odstopil zanjo 150 metrov dolg pas zemlje. Nič se ni pulil za plačilo. Zato niti on niti drugi ljudje ne morejo razumeti, da je zaradi trne enega lastnika 98 metrov ceste prekinjena. Potemtakem je bil ves trud zaman, kajti kmet, po čigar zemlji bi morali speljati cesto, ni pripravljen odstopiti kvadratnega metra zemlje niti za 500 din. Take stvari bi po mnenju prebivalcev morali pristojni organi reševati hitreje. Spor se vleče že leto dni, ljudje pa morajo z vprego precej kilometrov naokoli. Na trasi tistih 98 metrov je lastnik izkopal globok jarek, da ga ni lahko preskočiti, voz pa sploh ne more čezenj.

SAMOTARKI POD NOVO STREHO

Pa stopimo se dalje h Klemenčičevima sestrami Urši in Janci. Zanju se čas res ni premaknil. Trdo življenje imata za seboj. Po sedem križev nosita na ramenih in Urša je slepa že od ranega otroštva. Letos, za dan žena, so jima vaščani s pomočjo krajevne skupnosti obnovili streho. Stara slamnata streha je puščala. Dež jima je curljal naravnost na posteljo. Za to pomoč sta zenici nadvse hvaležni. Slepa Urša je nekajkrat omenila, koliko je to vredno. Ni mi bilo treba dosti spraševati, kako jima gre, njuna tesna sobica z zemljo na tleh je povedala vse. Krompir in fižol se največkrat menjata na mizi. Mleko je predrago in si ga le redko privoščita, meso pa še manjkraj pride na vrsto. Zenici živita od skromne podpore in od tega, kar jima zraste na krpi kraškega sveta. Vojno sta preživeli v Šleziji, kamor so ju izselili Nemci. Ob vrnitvi nista našli v hiši skoraj ničesar in se novo posteljo so jima odnesli.

OŠTIRJEV NAJMLAJŠI BI RAD ZLETEL

Od obeh samotark zavijem k Oštirju. Njihova domačija je

precej odročna. Hiša stoji na lepem kraju, toda stara je in ne ve se, koliko zim bo še kljubovala snežnemu bremenu. Počasi leze vase, toda za popravilo strehe in za to, da bi ilovico zamenjali z drugim podom, je treba denarja, veliko denarja.

Jože Oštir s svojim prijateljem ob domači ograji. Edini je, ki je ostal doma na posestvu s petimi hektari zemlje, z dvema voloma in štirimi prašiči. Mama ga poskuša zadržati, saj drugače nima kdo prijeti za delo.

Živ pomenek ob kozarcu cvička se začne pred zidanico na večer

Gospodinje ni bilo doma. Mož je prišel na kratek dopust iz bolnišnice. Vse težko delo sloni na sinu in materi. Štirinajstletni Jože se je že ob koncu prvega polletja poslovil od šole, da je lahko pomagal doma. Česarkoli se loti, zaleže za odraslega. Starejši brat in sestra sta v Kranju. Tudi Jože bi se rad zaposlil, pa ga mama ne pusti od doma. Rad bi kaj zaslužil, zato ga vleče v svet. Že to, da bi hodil na delo h kakemu obrtniku v Krško vas ali v Brežice, bi mu veliko pomenilo.

Ko človek prvič premeri ta svet, zaznava samo lepoto pokrajine. Vsakdanje težave ljudi so skrite očem in šele, ko stopiš v hišo, pokramljas z družino, spoznaš življenje od blizu. Se so torej hiše s steptano ilovico na tleh, hiše brez elektrike, brez vode, kopalnic in drugih reči, s katerimi merimo standard. Učitelj in odbornik tod najboljše poznata razmere. Tudi na glas spregovorita o njih, zlasti tedaj, ko gre za prispevek občine pri vzdrževanju poti ali gradnji vodovoda. Delež skupnosti pa je preskromen, da bi lahko kaj prida spremenil razmere.

Zadnje čase pritiskajo v te kraje meščani, predvsem Zagrebčani. Med vinogradi in gozdovi si postavljajo počitniške hišice, vendar samo tam, do koder so vaščani speljali poti. Domačini že razmišljajo o komu-

Slepa Urša Klemenčič odpira vrata svojega doma, kamor tuji obiskovalci le redko zaidejo. Bolezen ji je vzela vid v prvih letih življenja. „Mama so rekli, da mi je morda škodovalo, ker so mi dali svoje ime in me krstili za Uršo,“ je pripovedovala. Kdo ve, kaj vse je bilo narobe, morda tudi to, da so jo namesto k zdravniku peljali k ženski, ki se je „spoznala“ na boleznih in jih odganjala s svojimi zvarkii.

nalnem prispevku, ki ga bo zahtevala od graditeljev vikendov krajevna skupnost. Zakaj bi se trudili sami, če uporabljajo poti tudi drugi?

JOZICA TEPPEY

Ernest Tomše: „Teško življenje hribovcev je še težje, če se podrejo načrti vaščanov zaradi enega človeka, ki noče sodelovati.“

lužo v Ameriko, iz druge so se pomaknili v dolino h Krki, pod tretjo streho so vsi pomtli.

NAJPREJ LUČ. ZA NJO VODA IN CESTE

Tam, kjer so pri hiši mladi gospodarji, kjer imajo gozdove ali kjer je iz družine vsaj eden zaposlen, pa z velikimi napori pomikajo kazalce časa naprej. Na zelene bregove so si napeljali elektriko, si z vodovodi približali studenčnico in popravili kolovoze, da lahko traktor in avto pripeljeta v vas. Teh ljudi ne zanima učena politika, ne ocenjujejo je po besedah, ampak po tem, kako spreminja svet in življenjske razmere. Zanje je pomembno, po čem bodo prodali les, koliko bodo dobili

Živa pravdarska strast

Sodba v imenu ljudstva — za lipo, ki je podrtá ležala v S. vasi — Spomini na lipo: na pesmi pod njo, na zastave, ki so plapolale ...

Sodba v imenu ljudstva! Okrožno sodišče v Novem mestu razsodi: pritožba se zavrne in potrdi sodba sodišča prve stopnje. Tožnica trpi sama stroške pritožbe ... Zajeten spis o naši živi pravdarski strasti, zadeva, ki bi jo bila vesela tudi slovita pravda o oslovski senci!

Tožnica J. H. je dolžna povrniti toženemu A. V. tudi pravdne stroške, piše v obrazložitvi. Tožnica je dala v S. vasi posekati lipo, toženec pa je bil upravičen, da se ji zoperstavi, ker sta imela lipo v solastništvu.

Zgodba je dovolj zanimiva, da bi iz nje napravili film v današnjem stilu: film presenečen, nasilja, nepričakovanih obratov ... Začelo se je pred dvema letoma — pota pravice so dolga, njeni mlini morajo mleti počasi, a temeljito! — na naš največji praznik. Za dan republike je tožnica poslala voznika in delavca, naj bi odpeljali posekano lipo. Tožnica trdi, da je pozneje podobno naredila še 12. decembra 1969, a toženec prevoza lipe ni dovolil.

Toženec seveda trdi drugače: za praznik je bilo zbranih veliko vaščanov, vsi so bili proti, da bi lipo odpeljali. Naslednjic ga ni bilo doma, torej prevoza ni mogel prepričati. Tožnica trdi, da je morala plačati za poskus dveh prevozov petim ljudem po 50 dinarjev — to naj bi toženi vrnil.

Lipa, slovensko narodno dre-

vo, je rasla na dvorišču pri hiši, ki je med sptima v solastništvu. Drevo ni vedelo za lastniške spore: kako čudno naključje je, da je drevo prav naše narodno (sveto) drevo in da so tudi spori zaradi zemlje in lastnine že stletja naša narodna strast.

Lipa je bila po izjavah prič v S. vasi spomin na narodno-osvobodilno borbo, saj so se tam sestajali vaški aktivisti in partizanski borci, pozneje so pod lipo peli partizanske pesmi, na njej razobežali zastave. Zato so se vaščani čutili prizadete v svojih državljskih in narodnih čustvih.

Pustimo zdaj ob strani, kdo je bil kriv in zakaj. To je vestno in natančno ugotovilo sodišče — najprej občinsko, nato še okrožno. Roka pravice je s svojo nepristranostjo imela na razpolago vse možnosti za ugotavljanje resnice, na valjo vse vaščane, pri roki vse „za“ in vse za „proti“.

Ampak v naravi človeka bo bržčas, da se toži, da se ne more sporazumeti mirno, človeško. Kako drugače razlagati, da se je spor šele takrat zaostрил, ko je bil pravzaprav v bistvu že končan, ko je lipo mrtva ležala posekana na zmrznjeni jesenski zemlji.

Prav v tem je vsa zadeva iz S. vasi na las podobna tisti sloviti

pravdi o oslovski senci, saj je bila tudi to pravda za oslovo senco: naj bi lipa ostala ali ne, na njej ne bi več mogli obešati zastav, fantje pod njo ne bi mogli več zapeti ...

Pravdarska strast torej v nas se živi, zakoreninjena je v naši zemlji in v naših dušah. Čeprav je zemlja danes tako razvrednotena in čeprav so tudi naše duše v takih primerih razvrednotene, padejo iz ravni človečnosti ...

J. SPLICAL

ZIDAR BREZ DENARNICE:

Kje je pol milijona?

Štirje zidarji so se v enem izmed naših krajev potili v vročem soncu tja do mraka. Najstarejšemu se je mudilo, zato ni ostal z drugimi pri mizi z malico in vinom, drugi trije pa so z gospodarjem nazdravljali in modrovali o zidarskem poklicu.

Nenadoma se je najstarejši zidar vrnil in obupano spraševal: „Kje je mojega pol milijona? V denarnici sem imel 500.000 S-din, zdaj jih pa ni več! Ko sem se preoblačil, sem imel še vse pri sebi. Na poti pa sem ugotovil, da denarnice ni več!“

Mozje so se spogledali. Niso vedeli, ali naj si še zapajo ali pa je nekdo med njimi tat. Mrzlično so začeli iskati denarnico, toda brez uspeha. Izginila je kot kavra. Domačini so vzdihovali:

„Zakaj se je to moralo zgoditi prav pri nas?“

Denarnice in pol milijona ni bilo. „Gremo na milico“, so se končno odločili. Pred vrati postaje milice je zidar še enkrat potipal po hlačah in na splošno presenečenje privlekel na dan zajetno denarnico. Pol milijona je bilo nedotaknjenih! Zidar se je hitel opravičevati: „Nisem vedel, da imam tudi na levi strani žep. Oprostite!“ Sodelavci in sosedje so ga kleli, ker jim je povzročil nepotrebno skrb in jezo.

Seveda — lahko bi se zgodilo, da bi zidar res ostal brez denarja. Denarnico bi lahko izgubil ali pa bi mu jo kdo ukradel. Ni ga zaman eden izmed sosedov ves čas spraševal: „Le zakaj nosite toliko denarja s seboj?“

KRONIKA NESREČ

JEZERO: SOPOTNICA V BOLNIŠNICI — Vlado Pavičič iz Petrinje se je 8. avgusta na avtomobilski cesti izognil avtomobilu, ki je nasproti prehitel kolono, pri tem pa ga je zasukalo in je tresel v avtomobil nemškega voznika Helmuta Dannhorna. Nemčeva sopotnica je bila ranjena in so jo odpeljali v bolnišnico. Škodo so ocenili na 12.000 din.

NOVO MESTO: STUDENTKA PADLA S KOLESOM — Pri kandjskem mostu je 8. avgusta nenadoma padla s kolesa 19-letna Slavica Bogič, studentka biologije iz Gotne vasi. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima hujši pretres možganov.

BOJANCI: MOTORISTA NA TLEH — Na nepreglednem ovinku sta se 8. avgusta zvečer zaletela motorista Stevo Vukčević in Ante Pavlovič, oba iz Bojanec. Z Vukčevićem je bila tudi Mira Bušič. Pri trčenju so vsi padli in se ranili, vendar so v bolnišnico odpeljali samo Pavloviča, ki ima poškodovano ključnico.

KORENITKA: IZ JARKA NA STREHO — Ivana Krmelja iz Ljubljane je 5. avgusta neznan poltovornjak prehitel v „skarje“, zato se mu je z osebnim avtomobilom umaknil ter padel v jarek in se prevrnil. Škodo so ocenili na 10.000 din.

POTOK: OTROK PRED AVTOM — Ivan Franko iz Straže je 7. avgusta pri hiši št. 5 z avtomobilom zadal 6-letno Tanjo Sinkovec iz Pragerskega in jo odbil s ceste. Zadel jo je, ko je stekla čez cesto. Na srečo otroku ni bilo kaj hujšega.

TRATAR LE SOPOTNIK — Avtomobila, ki je 1. avgusta zletel v jarek pri Dobravi, ni vozil Božo Tratar iz Sentjerneje, kakor smo poročali, ampak lastnik sam, Franc Zupan iz Dolnje Stare vasi. To je v našem uradništvu povedal Tratar, ki je bil v tem avtomobilu samo sopotnik.

Dežurni poročajo

ZELEZO KRADEJO — Od 31. julija do 7. avgusta je bilo v Novem mestu dvakrat ukradeno betonsko železo: Jožetu Kogoviču iz Ločne so ga tatovi odpeljali 700 kg, Jožetu Žuniču iz Adamičeve ulice pa 173 kg.

VLOM V VIKEND — Na Trški g. ti so 5. ali 6. avgusta vlomili v letno hišico Novomeščana Franca Židanika. Odneli so puško, vredno 600 din.

ZA 1.000 DIN raznih avtomobilskih delov je tat 6. avgusta odnesel iz delavnice Slavka Berginca s Kolo-dvorske ulice v Novem mestu.

ROČNO UKRO in tranzistor so te dni ukradli Pavlu Henigmanu iz Dolenjskih Toplic. Tatvino je prijavil 6. avgusta v Novem mestu.

DVA PONY-EKSPRESA sta izginila 8. avgusta. Ukradli so ju Jožetu Judežu s Cikave in Marjanu Parklju iz Mirne peči.

36-LETNEGA VINKA GRICARJA iz Kriza pri Svelnici, ki se vdaja brezdelju in klati iz kraja v kraj, so novomeški miličniki 8. avgusta pridržali v priporu.

OSEM KOKOŠI so neznanci 6. avgusta ponoči ukradli Slavki Krevs iz Črešnjice pri Mirni peči.

POMAGAJ SI SAM
IN UNIOR
TI BO POMAGAL

POKOPANI UPI

V. LIKAR:

2

Tako kot v filmu nekoč, ko je šel v kino: čisto počasi, nenaravno počasi. Ko sta se ulegla v mlado podrast, ko se je Marija stisnila k njemu, ko ji je, vsej voljni, z roko spretno odpel modrček in zdrnil po njenih napetih dojkah, ko... Ne, nič spominov!

Popoldne jo je Tone poiskal, Marija je že ob prihodu videla, da je njegov obraz čudno nenavaden, da stiska zobe in da ne ve, kaj bi rekel.

„Kaj ti je, Tone?“ je začudeno vprašala.
 „Nič“, je bil odrezav, „na, tule!“ je vrgel v njeno naročje pismo, se obrnil in brez pozdrava odšel. Zanj je bilo jasno, da je med njima vsega konec. Ni vedel, da je Marija potem prejekala vso noč, da je stokrat in stokrat prebrala vsako besedo v kratkem pismu. „Le kaj sem naredila?“ je hlipala, čeprav v pismu njeno ime sploh ni bilo omenjeno. Zaspala je šele z mislijo, da se bo naslednjega dne s Tonetom podrobneje pomenila.

Naslednjega jutna, ko je sonce komaj dobro posijalo na vas, je bil Tone že zdavnaj mestu. Samo kratko sporočilo na mizi in objokane materine oči so dokazovali, da je Toneta pismo tako prizadelo, da je še isto noč zapustil domačijo. „Bova že sama!“ je trdo dejal oče, a srce mu je jokalo ob misli, da je še zadnji sin zapustil zemljo. Zadnji izmed četverice...

Tone je, gredeč v mesto, premišljal. Pravi, da se dekleta na kmetije nečejo več ženiti. Pravi, da je kmečka zemlja, taka za obdelovanje, danes vse manj vredna. Pravi celo, da otroci ne marajo več zemlje, da se raje selijo v mesto, bliže tovarni, bliže lažjemu in večjemu kosu kruha. Kajti — pravijo tudi — kmetov kruh je težak, najtežji morda...

Vse to, kar govorijo, je res, so pritrjevale Tonetove misli, ko se je spet spominjal tudi, kako je zadnjič v časopisu bral, da to potrjujejo tudi mestni sodni spisi. Da se sodniki vsako leto spoprimejo s približno 600 kazenskimi zadevami, s približno toliko civilnimi tožbami, da nekaj desetkrat odločajo o mladinskih prestopkih in da se pogostokrat poglabljajo tudi v zapuščinske spise.

Prometni kriminal na sodišču upada, brzokone opravijo več dela sodniki za prekrške in miličniki. Tudi kazenskih zadev ni več, samo namesto tatvin je ob naraščanju zaposlenosti več kraj v tovarnah. Tudi manj tožba je zaradi razžaljenja časti. In končno: vse manj je tožb zaradi zemlje. Moji dedje so skozi stoletja živeli z zemljo in za zemljo, navezani so bili nanjo od rojstva do smrti, zato je bilo tudi tožb — čeprav so bile vmes še kako nesmiselne — nič koliko. Vsakdo se je boril za svoje pravice, pravdarsa strast je veljala... Danes, kot se kaže v veliki sobi sodišča, nekdanjih strasti ni več.

Ta stokrat prekleta in objokana, a toliko ljubljena zemlja, ki je dajala kruh in življenje številnim rodovom, je danes razvrednotena. Iz sodne prakse, se je spominjal Tone pisanja v časopisu, vpilje primer: mož je zemljo zapustil ženi, a je ta umrla pred njim. Imel je več otrok, a zemlje ni maral nihče. Ves star in betežen se je moral na koncu moči spoprijeti s kmetijo, z zemljo... Otroci so se raztepli v mesto, posestva ni nihče maral. Ko je oče umrl, je bila razprava kratka, mučna: vsi so se branili zemlje, nihče je ni maral, nihče ni več hotel iz mesta. Še ena med številnimi hišami na kmetijah je ostala prazna. Prerasel jo bo mah, veter bo gospodaril v njej, sneg, dež in čas jo bodo uničevali in umičili. Tonetu je zastal korak: „Prekleta, mar bom zaradi enega krija zapustil posestvo? Mar nisem tri leta hodil v šolo zato, da bom znal pametno kmetovati?“ A obrniti se ni mogel, se ni hotel. Pred njim je bilo kot na dlani mesto, kipeče, v vrvežu vsakdanjega delavnika. Kot ga je nekoč prej povabil sošolec, so mu noge ubogljivo sledile mislim. Po vajejenih poteh je prispel do hiše, brez obotavljanja pozvonil na vhodnih vratih. Odločitev, pa najsi je bila med potjo še tako težka in dvomljiva, je bila dokončna.

Sošolca ni bilo doma, poiskati ga je moral v tovarni. Počakati je moral dobre pol ure, da je tovarniška sirena zatulila malico. V plavih plaščih ali pajacih so se vsuli delavci iz tovarniških dvoran kot čebele iz panja. Tonetovo oko je plaho iskalo sošolca. Samo da ga ne zgrešim, si je mislil.

Zagledal ga je, vsega nasmejanega, roka mu je zamahnila, glas mu ni prišel iz ust. To je bil še on, zdanji trenutek oklevanja. Potem je pristilil noge, da so stopile v vrvež te modre barve, pocukal je sošolca za rokav. Objela sta se kot stara znanca, sedla sta v menzi za mizo v kotu.

„Kaj te je prineslo?“ je bil radoveden sošolec.
 „Doma ne zdržim več!“ je planilo iz Toneta. Vzrok je zamolčal.
 „Težko je danes za delo.“ je menil sošolec. „Povsod stiskajo pasove. Kamor se ozreš, je enako: raje bi katerega odpustili, kot da bi koga vzeli na novo. Za dinar je hudičevo, kakor za našega, tako za tovarniškega.“

(Nadaljevanje prihodnjic)

S tem se ne strinjam!

Uredništvu DL!
 Ko sem bral oceno knjige „Koroški plebiscit“, objavljeno 20. 5. 1971 v Dolenjskem listu, so me besede v uvodnem delu sestavka kot narodnostno čutečega Slovenca prizadele in ne morem mimo njih. Tam je namreč zapisano, da je ta plebiscit odrezal koroške Slovence od matične domovine in s tem zapečatil njihovo usodo za „vse večne čase“.

S takim sklepom se seveda ne morem strinjati in najmanj kar je take besede bi lahko izostale. S tem, da je izid plebiscita z mejo odrezal del našega naroda in narodnostnega ozemlja, še ni nikjer rečeno, da smo se s tem dokončno in za „vse večne čase“ sprizajčili. Na svetu ni nič trajnega, nič ni večnega, kot meni recenzor, najmanj večne pa so tiste meje, ki krivično režejo narodnostno ozemlje ene ali druge države.

KARLO OBLAK
 Dolenjske Toplice

Prizadevni vaščan

Koprivniška vas leži na skrajnem severozahodnem koncu krške občine in meji na šmarsko občino. Čeprav so v Koprivnici popolna osemletka, pošta, poslovalnica trgovskega podjetja „Prekrba“ (Krško) in mesarija (Kostanjevica), še vse do danes nismo našli prostora za primeren gostinski lokal.

Koprivnica je kulturno središče za občane krške in šmarske občine, pridelitve pa so v osnovni šoli, ki je zelo slaba. Veliko se je govorilo o gradnji nove šole, bile so objube, pa je, žal, ostalo samo pri tem.

Lep primer dejavnosti občanov je ureditev koprivniškega pokopališča in njegove okolice. Vaščani so to uredili s prostovoljnimi prispevki, občinsko dotacijo ter s 3700 urami prostovoljnega dela.

To veliko delo je opravila krajevna skupnost v Koprivnici, nikjer pa še ni bilo povedano, kdo je delo začel. Glavna zasluga za vse gre našemu rojaku, prosvetnemu delavcu Adolfu Moškoni iz Koprivnice. Za vso njegovo prizadevanost in uspeh se mu najpristicneje zahvaljujemo vsi vaščani!

JANKO PEČNIK,
 KOPRIVNICA

Še: žogobrcarji

Odgovarjam na članek Janka Gladka v 30. številki Dolenjskega lista. Morda res kdaj na koga pade nogoimetna žoga, toda ne z udarcem iz bližine v nos minega kopalca, ki se souči na kopalšču. Na brezobzirno branje žoge je moja žena opozorila že prej. Ko ji je žoga priletela v obraz, sem zagrozil, da jo bom prerezal, če bo še enkrat priletela. Janko Gladki pa se je oglašil, da zna parati trbuhe. Srdito je vpil, naj mu pokanem nož. Bil sem v kopalcah, noža nisem imel, kar sem tudi rekel. Bal sem se, da me bo fizično napadel, šele tovariš ga je potegnul stran. Mislim, da njegovo mladeniško obnašanje do 61 let starega človeka ni lepo. Kar zadeva številko njegovega osebnega avtomobila: moja žena se je v bifeju pritožila. Kopalšču v Podzemlju je last metliškega Gustava. Uslužbenec bifeja ji je svetoval, naj si zapomni številko, da bo tako lahko dobila našov, če bo tožila.

ALBIN NOVAK,
 Semič

Vzgojno varstveni zavod Novo mesto, Kristanova 16

razpisuje delovna mesta

**2 SNAŽILK
 HIŠNIKA**

Pogoj: a) dokončana osemletka.
 Rok prijave 10 dni po razpisu. Nastop službe 1. 9. 1971.

Hvala, Dolenjec!

Dnevi domotožja in hrepenenja po domači deželi se bližajo koncu. Kmalu bom sselkel vojaško sukno. Spet bom videl griče in vasice prelepe Dolenjske, odkoder mi je „Dolenjski list“ vsak četrtek prinášal novice. Zvesto me je spremljal od prvih dni vojaštva in mi bil čvrsta vez z domačim krajem. Zato pravim: „Brez „Dolenjsca“ ni pravega Dolenjca!“

Lepo pozdravljam uredništvo in vse bralce Dolenjskega lista, posebno pa moje Belokranjce.

Vojak
 TONE SUSTARIČ
 iz Siska

Slabe ceste

Cesta III. reda Križišče-Hinje-Krmelj-Gabrijela-Pijavice je taka, kakršne ne pomnimo že 25 let. Vsa razdrta, kotanjasta, polna kamnitih vzboklin in ob deževju blatna pomeni veliko nevarnost za vožnjo. Vozniki, ki vozijo na tem odseku, stalno upravičeno negotujejo, saj so okvare na vozilih prav zaradi poraznega stanja te ceste zelo pogoste. Podobno stanje je tudi na cesti Krmelj-Tržišče in Krmelj-Sentjanž.

Ze 10 let je na vseh zborih občanov na območju Senjanža in Tržišča in na raznih sestankih slišati kritike na račun slabih cest. Ali bomo res čakali toliko časa, da bo prišlo do večje nesreče, ki bo morda terjala človeške žrtve? Vse te ceste vodijo skozi Krmelj, drugo industrijsko središče sevniške občine, a vendar z njimi tavnajo mačehovsko.

V imenu občanov in podjetij postavljam cestnemu podjetju v Novem mestu vprašanje: „Koliko časa se bomo še vozili po cestah, ki so mestoma podobne zoranji njiivi? Doklej boste še gluhi za pritožbe prebivalcev, podjetij, organizacij?“ Cestno podjetje Novo mesto je dolžno posvetiti cestam resnično skrb, česar pa, žal, dosedaj ni bilo v pravi meri.

BORIS DEBELAK
 predsednik KK SZDL
 Krmelj

OBVESTILO

Komunalni zavod za zaposlovanje Celje

OBVEŠČA

vse osnovne šole, šole II. stopnje, občinske skupščine in krajevne urade, občinske organizacije Socialistične zveze in Zveze mladine, da je na območju in izven območja komunalne skupnosti za zaposlovanje Celje še veliko številno prostih učnih mest, večinoma za moško mladino, precej pa tudi za žensko.

● v gradbeništvu

potrebujemo predvsem fante, ki so končali 7. ali 8. razred, za poklice: tesar, zidar itd.;

● v gostinstvu

je še dovolj prostih mest in štipendij za osnovna gostinska poklica kuhar in natakar;

● v kovinski stroki

je precej prostih mest za poklice, kot so: ključavničar, strugar, rezkalec, kovač itd.;

● tudi v elektrotehnični stroki

je na razpolago nekaj mest v poklicih, kot so: elekromonter, elektrikar, elektroinstalater;

● za področje kmetijstva

naj omenimo proste kapacitete v vrtnarski šoli Kmetijskega izobraževalnega centra Celje, kjer je prostora v poklicni vrtnarski šoli za približno 30 učencev.

Vsem, ki se še niso odločili za poklic, uk in šolanje, svetujemo, da se za podrobnejše informacije obrnejo pisмено ali ustno na KOMUNALNI ZAVOD ZA ZAPOSOLOVANJE, 63001 CELJE, Siandrov trg 7. Predvsem pa prosimo osnovne šole in zlasti poverjenike za poklicno usmerjanje, da o tem obvestijo starše oziroma nevkliučeno mladino na svojih območjih!

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Ivan Zoran in Jože Bele, člana Komunalnega podjetja Novo mesto; Karel Avbar, Jože Konček, Martin Nose, Janez Kolenc in Jože Potokar, člani Iskre Novo mesto; Stefan Brezar, član Novograda Novo mesto; Jože Bratkovič, član Hotela Kandija Novo mesto; Joža Smrke, članica IMV Novo mesto; Alojz Može in Sonja Može, člana Novoleja Straža; Marija Božič, Mirjana Mitag, Marija Pirkovič, Marija Jereb, Pepca Kovačič, Alojz Turk, Anica Suštaršič, Martina Vidmar in Jože Štine, člani Novoteksa Novo mesto; Jože Frlan in Marjan Pavlin, člana Ele Novo mesto; Marija Koželj, članica Iskre Zužemberk; Djure Škrlič, vojak VP 9469/79 Novo mesto; Jože Srebrnjak, član Mercatorja Novo mesto; Ana Lunder, Anica Lokar, Jožefa Žagar in Fani Žagar, gospodinjice iz Birčne vasi; Kristina Brudar, članica Splošne bolnice Novo mesto; Franc Golc, član Mercatorja Novo mesto; Branko Brudar, član Elektro Novo mesto; Lado Šefman, član Pionirja Novo mesto; Janez Sokolovič, vojak VP 8488 Novo mesto.

E.S. Finžgar 14 STRICI

„Lucija je bolna, hudo bolna. Ne bom čakal jutra. Pri priči odidem po zdravnika.“

Podlogar se je takoj odpravil. Za dobre pol ure je že ropotal mlinarjev kolesej po soteski proti trgu.

Gasper je bil pri živini in niti vedel ni, da se je oče odpeljal po zdravnika. Previdno mu je Zaplaznica povedala; toda vsa rahlost je bila brez uspeha. Gasper je tiho zajokal in se skrnil za pod. Nato je šel kar je mogel veselega lica, k Luciji. Rahl jo je držal za roko in ždel ob postelji. Kadar je Lucijo strela vročica, je tesneje prijela njegovo roko, kakor bi iskala zavetja v njej. In na stisk njene roke je odgovorila Gasperjeva — vsa okorna in žuljava — ter tolazila: „Saj sem pri tebi.“

Gasper ni govoril. Njegove misli so romale po vseh božjih poteh, kar je vedel imen, in povsod je prosil in daroval sveče in denar za maše — za Lucijo in Gasperčka. Žene so ga silile,

naj leže. Vdal se je, šel v hišo ter res legel na klop. Zaspal pa ni. Misli so spet romale in romale...

Proti jutru, ko se je komaj majčkano svitalo, je prišel oče z zdravnikom. Razen Boznarice so čakali vsi pred izbo. Muka je bilo to čakanje.

Ko je zdravnik opravil, so se oči vseh zapile vanj in vsi so pričakovali odresilne besede. Zdravnik je povabil očeta in Gasperja v hišo. Ko si je umil roke, je stopil nekajkrat po sobi. Oče je lovil njegov pogled. Zdel se mu je zaskrbljen in brez upa.

„Kako sodite?“ ni strpel Podlogar. Zdravnik je šel še nekajkrat gor in dol, skomignil z rameni in razsodil:

„Pripravite se na vse. Zastrupljena je.“

Oče in sin sta onemela. Zdravnik je hodil po sobi s povešeno glavo.

„Pomagajte!“ je vzdignil Gasper roke.

„Naj stane, kar hoče.“ je hitel oče, ko je od prve groze prišel do besede.

„Človeške pomoči ni. Je zamujeno. Okužena je. Prasad je že v krvi. Kaj pa naredi narava, ni v naših, je v božjih rokah.“

„Moj Bog!“ je zaihtel Gasper.

„Prisad da je v krvi? Čd kod le? Saj vas ne umem.“

Zdravnik je stopil k Podlogarju:

„Oče, zares je vse to po nepotrebnem; kajne, žene so prihitele — ta od kuhe, ta od živine, druga s polja — in s takimi rokami k njej. To je tista nesreča.“

Podlogar se je sesedel z mizo; zdravnik se je poslovil, Gasper u so pa začele kapati solze na belo javorovo ploskev pred njim.

Naslednje štiri dni je bil Šim en med kosci in grabljicami kot naseka na veja. Gasper se ni ganil od Lucije. In ko je potekala peta polnoč, se je Lucija prebudila kakor iz hudega sna. Njena roka je poiskala Gasperjevo.

„Gasper, jeli, da boš rad imel Gasperčka, ko dobi pisano mamo? In bratoma povej, da ju na smrtni postelji prosim, naj mi ne zamerita. Saj sem ju hotela prej — pa nisem smela...“ Radi se imejte.

Mož ni dal, da bi še govorila. „Lucija, moja Lucija, ne govori tega — lepo te prosim...“ Solze so mu drle po ožganem in neobritem obrazu.

Lucija je res obmolnila. — Vročica jo je napadla; stresalo jo je. Bledla je zmedene besede in nič več se ni zavedala, dokler ni spregledala v večnosti, kjer se je prismehtal mamiči naproti tudi sinček, ki je zgasnil dobro uro pred njo.

IX

Če kaj spravi zlahto, jo spravi smrt. Taka je ljudska sodba.

Podlogarja sta poslala na vse plati sle, da so šli sosedom in sorodnikom velevat na pogreb. Najbližje sorodnike je obznanil Gasper sam. Taka je šega. In zato sta se zedinila z očetom, da obvesti tudi oba brata Gasper.

Jasnica čaka na cesto

Za zdaj komaj 20-odstotno izkoriščene postelje, tudi promet ni posebno uspešen — Ko bo asfaltirana cesta do Broda na Kolpi in ko bodo motel močnejše reklamirali, pričakujejo turistični razmah

V soboto, 7. avgusta, so šele do konca asfaltirali nekaj deset metrov dolg priključek s ceste Ljubljana—

Kočevje. Tako je motel v Jasnici tudi na zunaj dobil podobo izgrajenega objekta.

Sicer pa je promet v šestih mesecih dosegel vrednost 750 tisoč dinarjev, 18 zaposlenih pa se trudi, da bi motel, ki je B kategorije, ne imel izgube. Ta turistično gostinska točka je namreč prav posrečeno izbrana, ker je odmaknjena od hrupa in utrjujočega vsakdanjega vrveža, vendar pa je za zdaj motel izkoriščen komaj 20-odstotno.

V 27 sobah imajo 49 postelj, računajo pa, da bodo polne takrat, ko bodo asfaltirali cesto proti Brodu na Kolpi. Tedaj bo cesta iz Ljubljane na morje nedvomno postala pomembnejša in obetajo si lepše čase tudi za turistični napredek.

Jasnica je šele zdaj dobila svoj prospekt, šele letos jo bodo začeli reklamirati. Motel so namreč odprli komaj nekaj dni pred koncem lanskega leta, tako da zanj ne vedo niti številni domačini kaj šele tujci.

Pension stane v Jasnici 85 dinarjev, enoposteljna soba 50 dinarjev, gostu pa postrežejo tudi z zajtrkom. Omeniti velja, da imajo pensionistih gostov v motelu zelo malo, ker se ustavljajo pretežno prehodni gostje, ki prespijo samo eno ali dve noči.

V motelu sodijo, da njihov čas šele prihaja: ko bo zgrajena cesta in ko bodo Jasnico reklamirali, pričakujejo znatno več prenočitvev, kot so jih imeli v tej prvi polovici leta svojega obstoja.

II. POLHARSKA RAZSTAVA V KOČEVJU

Lanskoletna I. polharska razstava, ki jo je priredila polharska sekcija turističnega društva v Kočevju, je bila ena najbolj obiskanih razstav v zadnjih letih v Kočevju. Letos bo II. polharska razstava v dneh proslave ob 500-letnici Kočevja in na občinski praznik. Zato bo razstajena in poprestrana.

K sodelovanju z razstavnimi predmeti vabimo tudi polharje iz drugih krajev. Prijave pošiljate najkasneje do 1. septembra 1971 na naslov: Andrej Arko, 61330 Kočevje, Trg 3. oktobra. Sprejemamo tudi prijave za skupinske love na polhe v raznih področjih kočevskih gozdov — najkasneje do 20. septembra.

Turistično društvo Kočevje Polharska sekcija

DROBNE IZ KOČEVJA

ZARADI VROČINE so si prebivalci Kočevja omislili novo avto-busno postajo pod kostonji na Tomšičevi oziroma Kolodvorski cesti. Novo postajališče na Tomšičevi namreč nima strehe in ne varuje potnikov pred soncem ali padavinami.

ZAPRTA CESTA — Cesto na stadion v Kočevju so v ponedeljek zaprli in bo zaprta vse do konca leta. Ob tej vesti grade namreč novi vtpec, na cesti pa bo stal žerjav. Z avtom se torej ne bo dalo po cesti pač pa bo možen prehod pes.

SOLSKO KNJIGE in druge potrebščine že prodajajo v knjigarni. Že zdaj je naval nanje, čeprav je do začetka pouka še pol meseca.

Motel Jasnica pri Kočevju je bil v soboto zares dokončan, ko so asfaltirali še priključek s ceste Ljubljana—Kočevje do motela. (Foto: T. Laterner)

KOČEVSKO NOVICE

MLADI V GOSTILNI

Metliška mladina ob večerih nima kam. Ob sobotah je ples na Veselici, druge dneve pa največ mladih srečamo v gostilni na Dragah. Vsak večer se tam zbere 30 do 40 mladih, ki kramljajo ob odprtem pivu. Gostilne je nadomestilo za mladinski klub. Nekateri mladi zahajajo v novoustanovljeni disco klub v Ozlju, ki je odprt vsak torek in četrtek od 20. do 23. ure. Metličani so v Ozlju zelo zaželeni gostje, ker vedno poskrbijo za dobro razpoloženje.

NOVA KNJIGA JOŽETA DULARJA

Pisatelj Jože Dular, ravnatelj Belokranjskega muzeja v Metliki, je napisal zgodovino semiške Iskre, ki datira letos 20-letnico obstoja, in zgodovino Semiča z okolico.

SPREHOD PO METLIKI

SEJMARJI SE KAR TEŽKO navajajo na novo sejmišče ob Susici, saj je ob semanjih dneh ob letih nekdanjega sejmišča pri Brački še zmerom privezane precej živine. Menda tudi zato, ker na novem sejmišču še ni tehtnice in še vedno uporabljajo staro tehtnico pri Brački. Pa tudi sence je tu več, ki je nad Susico sploh ni.

METLIŠKA FOLKLORNA SKUPINA je nastopila v nedeljo 8. avgusta, v Novem mestu na reviji folklornih skupin Hrvaške in Bele krajine in tako uspešno nadaljuje medsebojna kulturna srečanja domačinov in Hrvatov. Revijo je organiziral medobčinski svet ZKPO Dolnjske.

SPET JE VRVEŽ na metliškem kopalisku, saj je minuli teden vročina znova pritiskala. Vsi bregovi so polni kopalcev, medtem ko so kmetje zaskrbljeni zavoljo suše. Pridelki na njah venejo, občutijo pa sušo elasti tisti prebivalci, ki se nimajo vodovoda, pa se jim zaloge v kapacitah hitro manjšajo.

METLIŠKA PIHALNA GODBA bo v soboto in v nedeljo, 14. in 15. avgusta, z dvema koncertoma gostovala v pohratnem italijanskem mestu Ronchi. Ta nastop, s katerim bodo Metličani pozivali kulturne stike med obema mestoma, bo za nekatero mlado godbeniko tudi nekak poslovljni koncert, saj odide jeseni 7 fantov v srednje šole, v poklic ali k vojakom.

UMRL JE Franc Muc iz Metlike, star 53 let.

metliški tednik

Na metliškem kopalisku v zgodnjih dopoldanskih urah, ko je še mogoče najti miren kotiček. Popoldne, posebno ob nedeljah, je že gneča. (Foto: Ria Bačer)

Med sejmarji in gonjiči

Stane Kompan, kadet iz Dravograda, prvič med Belokranjci: »Zelo sem zadovoljen«

Ko je ondan z belo kapo stal v metliškem križišču in skušal razvoljati prometno zmedo, ki so jo povzročili sejmarji in gonjiči, je šele videl, da je praksa sredi resničnega življenja vse kaj drugega kot teorija v šoli.

Tu ni pomagal ne zvižg s piščalko, ne nakazovanje smeri, pa tudi če si zavpil, se med mučanjem živine ni nič slisalo. Tak je bil kadetov slab dan med Belokranjci, sicer pa mu je med njimi všeč.

»Iz Dravograda sem in pravzaprav prvič v Beli krajini. Kot otrok sem se nekoč vozil tod mimo, a se ne spominjam več. Ta dežela se mi je na mah pri ljubila, posebno pa mi je všeč kopanje v Kolpi. Nisem vajen tako tople vode, ker je naša Drava mrzla, zato kar ne morem verjeti, da je reka lahko kot mlakuha.«

»Če letos prvič na počitniški praksi kot gojenec srednje mlilnice šole v Tacnu? Kak-

šen se vam zdi poklic na terenu? Na praksi sem prvič, poklic je naporen, toda mene veseli. V Metliki je največ dela s prometnimi prekrskmi. Teško je, ker ne morem postopati tako kot so me učili v šoli. Ljudje v teh krajih niso vajeni urejenega prometa in sploh ne razumejo, da ne smejo hoditi kjer hočejo in koder se jim zdi, če s tem ovirajo promet.«

Kakšni so pogoji za delo v Metliki in ali so vas starejši kolegi lepo sprejeli?

»Moram reči, da so pogoji dela na tej postaji mišiče odlični. Starejši kolegi so me sprejeli tako kot nisem pričakoval. Prav žal mi bo, ko se bomo razšli.«

— Kaj pa ljudje, so tudi prijazni z vami? — Prav to mi je všeč pri Belokranjcih, da so dobri, prijazni in partizanski. Ko pridem na vas, me ne gledajo postrani, temveč pomagajo, če le morejo. R. B.

Vojaki: v treh dneh nove cevi

Pripadniki ribniške garnizije so zamenjali vodovodne cevi od Goriče vasi do Ribnice

V zadnjih letih je sodelovanje med občani in pripadniki JLA vse večje in boljše. Vojaki vedno radi priskočijo na pomoč, ko morajo pomagati pri elementarnih in prometnih nesrečah, gradnjah cest, snopov in podobno. Velikokrat smo pričeli veliki požrtvovalnosti fantov v vojaških suknh, mnogi se izkažejo in postanejo svojevrstni junaki.

Konec prejšnjega tedna so udarniško ekipo izvedli pripadniki garnizije JLA iz Ribnice. Priskočili so na pomoč občani pri komunalnih delih. Vodovodne cevi od Goriče

vasi do Ribnice, kar je približno 1 km, so dotrajale in potrebno jih je bilo zamenjati z novimi. Nove cevi so večje in imajo močnejšo zmogljivost.

Vojaki so se dela lotili resno. Pridne roke so vse opravile v pičlih treh dneh. V petek popoldne in vso soboto so vihтели krampe in lopate, vrtali s kompresorji, v nedeljo pa je bila akcija že uspešno končana.

Prizadevni fantje so sami opravili vsa dela od izkopavanja, zamenjavanja cevi, do zakopavanja. Razen kompresorja je bilo vse orodje last garnizije. Občina je prispevala samo material. Cesta Ljubljana—Kočevje je bila ta čas na tem delu onemogočena in tudi promet so usmerjali vojaški prometniki. Prispevek vojske je bil torej popoln.

Prebivalci so vojake lepo sprejeli. Kadarkoli so si fantje zaželeli vode,

so jim domačini ustregli. Poleg tega so jim dali sadje, da so vojaki delali še večjim zagonom. Udarniška akcija je dokazala, kako pomembno je tesno sodelovanje med civilnimi prebivalstvom in vojsko. Pripadnikom ribniške garnizije velja ob njihovem trudu in požrtvovalnosti najlepša hvala.

TONI LATERNER

DOVOLJ MALIN

Letošnja bera malin je bogata, kot že dolgo ni bila. Malin je posebno dosti na pobočjih Travnice gore. Sladki sadež nabirajo ljudje iz bližnje in daljnje okolice, saj je malin za vse dovolj. Marsikateri gospodinja bo na ceneni način prišla do malinoveca. Obiranje malin je v polnem teku in bo trajalo še kakih deset dni, ker ta gozdni sadež ne dozori ves menkrat. —I

KOŠNJA SE JE ZAVLEKLA

Košnja v Loškem potoku in drugih višinskih predelih ribniške občine se je zaradi izredno slabe trave zavlekla. Kmetje bodo pokosili večje površine košenice kot druga leta, zato bo ostalo le malo trave nepokosene. S košnjo so zadovoljni le tisti kmetje, ki so košenice pognojili in je zato trava kljub spomladanski suši dobra. Zaradi slabe košnje se je bati, da se bo stalež živine v hrbovskih predelih čez zimo zmanjšal. —I

OBRAČ, ŽIČNICA RIBNICA: USPEŠNO!

Po predvidenem programu bodo v obratu ŽIČNICA v Ribnici še letos zgradili skladiščne prostore na površini 400 kvadrat, metrov. Prostori so jim zelo potrebni. Prav tako bodo dobili nekaj novih strojev. Uredili bodo tudi garderobe in sanitarne prostore. Obrat se uspešno razvija, saj zaposluje za vajenci že nad 60 delavcev. Izdelujejo predvsem prenosne stišnice in kabine za lakiranje, osebni dobodki v tem obratu so med najboljšimi v občini. Obrat ima zelo dobre črtnose z matičnim podjetjem v Ljubljani, kar se pozna v proizvodnji in rasti obrata v Ribnici. —I

Uspeh precej boljši

Izdatno pripomogla dodatna pomoč učiteljev

V šolskem letu 1970/71 je v osnovni šoli Črnomelj s podružnicami vred izdelalo brez popravilnih izpitov 84,6% učencev. Uspeh je mnogo boljši kot prejšnje leto. Popravne izpite ima 109 učencev, kar je 9,9% vseh učencev. Zato računajo, da bo po opravljanju popravilnih izpitov izdelalo približno 90% učencev.

Uspeh bi bil lahko še boljši, če ne bi v redno osnovno šolo hodilo 12 kategoriziranih učencev, ki bi morali obiskovati posebno šolo. Ti učenci v glavnem žal niso napredovali, 1,6% učencev ni bilo ocenjenih, ker so zelo neredno obiskovali pouk. To velja predvsem za Čigane.

Po mnenju pomočnice ravnatelja, tovarišice Vere Jukič, se je uspeh izboljšal predvsem zaradi dodatne pomoči učiteljev. Dodatni ur je bilo v tem šolskem letu mnogo kot prej. Razen tega so otroke delavcev lahko

vklučili v dopoldanski pouk, kar je tudi pripomoglo k uspehu. Uspeh je bil v nižjih razredih mnogo boljši kot v višjih, saj so v nekaterih nižjih razredih izdelali vsi učenci. V višjih razredih je bil po prečen uspeh približno 72%. T. LATERNER

»Dolenjski list« v vsako družino

NA MIRNO GORO IN V FAZAN

Letos bosta odšli na letovanje — zdravljenje dve skupini otrok iz črnomaljske občine. Prva skupina 25 do 30 otrok bo tri tedne na Mirni gori, druga pa od 16. do 30. avgusta v koloniji RK Novo mesto Fazan pri Portorožu. V obeh skupinah bodo šoloobvezni otroci, ki bodo letovali zaradi zdravstvenih in socialnih razlogov. Večina otrok bo na letovanju brezplačno. Obs Črnomelj je prispevala 25.000 din, gosposdarske in družbene organizacije pa 10.000 din.

Za letovanje — zdravljenje so prejeli več prijav, vendar zaradi omejitve števil otrok niso mogli sprejeti niti tistih, katerih starši bi sami prispevali denar. T. L.

DOBER PROMET

V kiosku pri avtobusni postaji v Črnomlju je v vročih dopustnih dneh dober promet. Ljudje kupujejo vse od razglednic, časopisov do galanterije, ki je glavni vir zaslužka. Med časopisi prodajo največ Nedeljskega dnevnika — 100 izvodov vsak teden — in Antene. T. L.

Novi brizgalni

V nedeljo, 8. avgusta, je gasilsko društvo iz Mavriena proslavilo 60-letnico obstoja. Ob tej priložnosti so jim predali dve motoriki, za kateri so denar prispevali Iskra iz Semiča, gasilska zveza iz Črnomlja in sami z zbiralno akcijo. Šest članov je za dolgoletno službovanje prejelo priznanja. Črnomaljsko gasilsko društvo je imelo mokro vajo, potem pa je sledila veselica. T. L.

ČRNOMALJSKI DROBIR

NOV 20-STANOVANJSKI BLOK — ob ulici 21. oktobra hitro raste. Po predvidenih bo pod streho septembra, dela pa bodo končana februarja prihodnje leto. Zraven tega bloka bodo postavili še en 20-stanovanjski blok.

KOLEKTIV PODJETJA IMV — tovarna opteme v Črnomlju je imela 14-dnevni kolektivni dopust od 22. julija do 9. avgusta. V tem času je obratoval samo remont.

ODKAR REFLEKTORJI na rokometnem igrišču spet gorijo, skoraj vsak večer mladi igrajo nogomet. Včasih se zadržijo predolgo in s kričanjem motijo bližnje stanovalce. Prav bi bilo, da fantje ostajajo na igrišču samo do 22. ure!

MLADINSKI BRIGADI „AVNOJ 71“ je bil edini Belokranjec Martin Skube, predsednik mladinskega aktivna Petrova vas. Na poti od Črnomlja do Jajca si je nabral mnogo novih izkušenj, ki mu bodo koristile pri delu.

KER MLADINA v Črnomlju ob večerih nima kam drugam, se zbira v gostilni „Skubic“. Temu precej pripomore družboks z zelo dobro izbiro glasbe.

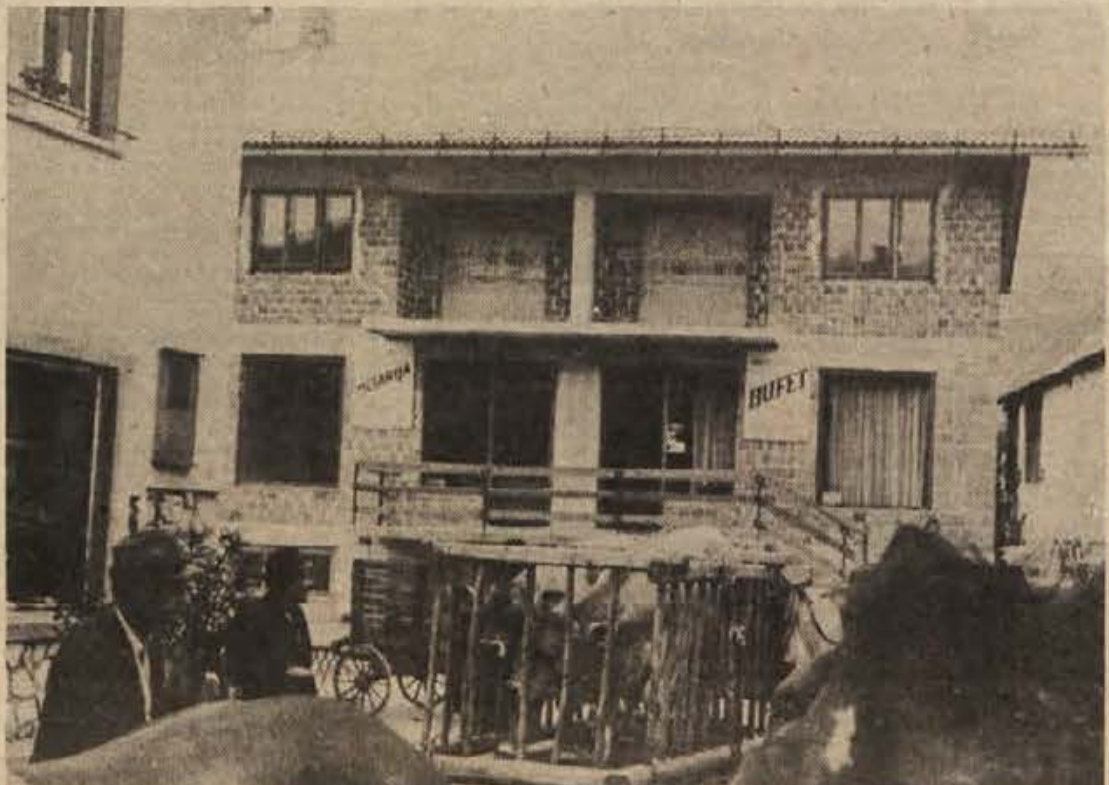
KRATKOTRAJEN DEZ v nedeljo ponoči ni dosti zalagal. Vode se zmeraj primanjkuje, posebno po vseh od Črnomlja proti Semiču.

ZOBOTREBICI

V NEDELJO so pri „Rudku“ v Prigorici pripravili veliko vrtno veselico z ansambлом „Ribniški fantje“. PRED CERKVIJO je opaziti vse polno razmetanega papirja in ostalih odpadkov, kar vsakogar kazi podoba mesta. Prav bi bilo, da bi za čistočo bolj poskrbeli.

BISTRICA ni ravno vzor svojega imena v teh poletnih dneh. Voda se sploh ne premika, v njej pa je vse polno smeti, tako da ob Bistrici smrdi. Po vodi plavajo celo zabojčki za sadje.

PREJSNJO SOBOTO so na tržnici prodajali sadje in zelenjavo po naslednjih cenah: paradiznik 5, stročji fižol 6,60, čebula 4, hruške 7, breskve 7, grozde 7 in slive 6 din. TUJCI IN DOMAČI TURISTI zelo povprašujejo po ribniških spominkih. Spominkov bi lahko prodali veliko več, če bi jih le imeli. Veliko odkupujejo tudi grostvi.

Odkup je v Sodražici kar na glavnem trgu. Če je sila — bi sklepal s slike — je moč živinčce predelati v „mesariji“ in pojedti v „buffetu“, ki sta za vsak primer kar pri roki (Foto: J. Prime)

REŠETO

Vrtec že za 400 otrok

Jeseni bo Novo mesto končno le dobilo namensko stavbo za otroško varstvo — Ob otvoritvi bo manj veselja, če ne bo urejena okolica stavbe

Na Ragovski cesti v Novem mestu bodo 1. septembra odprli novo otroško varstveno-vzgojno ustanovo, v kateri bo dobilo svoj prostor 150 otrok. Nedvomno bo ta dogodek za Novo mesto velikega pomena, saj bo do jeseni v vseh novomeških enotah varstveno-vzgojne ustanove že 400 otrok, to pomeni že 20 odstotkov vseh otrok v starosti do

šest let, torej bi drugo leto zgradili še dva montažna otroška vrta. Z novogradnjo bi bilo potem to vprašanje za lep čas rešeno.

— Kateri otroci najbolj želijo v vrtec?

„Največ jih je v starosti od 2 do 3 let, to so tisti, ki še potrebujejo največ pozornosti. Starejši so pri babicah, tetah, sosedih in drugih.“

— Koliko otrok ste letos zavrnili?

„Posebna komisija je zavrnila 70 otrok, vendar je upoštevala gnotno stanje staršev in stanje doma. Prepričana sem, da niso nikomur hote naredili krivice.“

— Kaj pa novi kadri?

„Dobili bomo osem novih ljudi: šest vzgojiteljic in dve medicinski sestri.“

— Pa vzdrževalnina?

„Za zdaj je še vedno 180 dinarjev, vendar se bo jeseni verjetno dvignila, ker življenjski stroški rastejo. Zavzemam se, da bi upoštevali možnosti staršev, da bi vsakdo prispeval po svojih močeh. Tak sistem je odlično speljal v Franciji.“

— Ali čutite podporo delovnih organizacij?

„Nekaterim je treba res dati priznanje: skrbijo za razvoj otroškega varstva, menda se zavajajo, kaj jim pomeni takšna naloga.“

— Kaj vas najbolj moti?

„Toliko smo že govorili in pisali o otroških igriščih, narejena pa je tako malo, da nas je lahko vse sram. Prepričana sem, da bi se z dobro voljo dalo veliko narediti.“

— In vaše vprašanje?

„Rada bi vprašala novomeškega pediatra dr. Janeza Janžekoviča, kako ocenjuje zdravstveno stanje otrok in splošno skrb družbe za zdravstveno varstvo otrok v luči novega zakona, ki je bil sprejet letos.“ S. DOKI

sedmega leta. Stanje se bo precej zboljšalo, vendar še vedno ne bo zadovoljivo. Po mnenju strokovnjakov, bi moral biti odstotek precej višji. Zaenkrat se vedno capljamo med zadnjimi v Evropi. Več o dejavnosti te ustanove je povedala upravnica Kristina Plutova.

— Kaj boste dobili z novo ustanovo?

„Irdno sem prepričana, da bomo lahko sprejeli vse otroke v starosti od 5 do 6 let. Težave bodo z najmlajšimi, vseh teh pa kljub dobri volji ne moremo sprejeti. Najtežje je z dojenčki, ki še nimajo svojega prostora pod soncem. Prepričana sem, da bomo uspeli na natečaju pri republiški skupnosti otroškega var-

Krka je topla, da se nikoli tako... Krka je umazana, da še nikoli tako... Krka je nizka, prepredena s sluzastimi algami, smrdljiva. Kopalcev skoraj ni, ker je treba za pot v vodo najprej prebiti nekaj centimetrov debel sluzast obroč umazanije. Takole, kot vidite na sliki, je umazana voda tekla skozi Novo mesto te dni. Biser voda in podobni zvenci naslovi za to reko pa sodijo v njeno zgodovino, približno tako, kot sodijo v zgodovino te reke raki. Jo bomo še očistili? (Foto: J. Pezelj)

Cigani: »I jamen hjamo bud!«

Tudi mi smo ljudje, pravijo Cigani — Bodo letos njihovi otroci v šoli? — Čakajo jih šolske obleke, potrebščine, topli prostori, prevozi in hrana

Štirje avtomobili so se ustavili na prostranem travniku. Na levi strani, proti mestu, so se med smrekami svetilkala šotorska platina in s pločevino pokrite nizke barake. Zobjek, bivališče Ciganov. Ob teh besedah se marsikateri Novomeščan spomni na kak neljubi dogodek. Tu se zbirajo „sumljivi“ ljudje, nekaj časa ostanejo in nato odpušajo. Tu so stalni prepi, medsebojna obračunavanja, sovraštvo.

Okoli avtomobila je kmalu završal roj umazanih Cigančkov, za njimi pa so iz grmovja počasi in nezaupno prihajali starejši. Ko se jih je zbralo

precejšnje število, je predstavnik občine pričel razlagati namen obiska.

Vsi so napeto poslušali. Na začetku so bili tihi, si med sabo nekaj šepetali in videlo se je, da bi radi govorili. Počasi so se razživel in postajali hrupnejši.

„I jamen hjamo bud!“ „Tudi mi smo ljudje.“

Namen obiska v ciganskem taboru je bil, da bi zvedeli ali bi pustili ciganski starši jeseni svoje otroke v šolo, saj večji del malih Ciganov v novomeški občini šol ne obiskuje.

Nekateri so bili takoj za to, drugi pa so bili neodločni. Hoteli so stalen prostor, na katerem bi prebivali dve do tri, med sabo prijateljske družine.

DARILO TOPLIŠKIM PIONIRJEM

Naš rojak Franc Česen iz Clevelanda, ki je bil na srečanju dolenjskih izseljencev v Dolenjskih Toplicah tako prijetno presenečen nad sprejemom topliških pionirjev, je te dni na izseljeniško matiko v Ljubljano poslal 5 dolarjev s pripombo, da je to darilo pionirjem iz Dolenjskih Toplic. Franc Česen, eden najbolj znanih rojakov v Ameriki, ne more pozabiti lepih šopkov poljskega cvetja, ki so ga mladi Topličani darovali izseljencem prav od srca.

NA OTOČCU GRADIJO

Pri otoškem bifeju gradijo poleg Petrolove črpalke nove garderobne prostore in skladišče za embalažo. Zgradili bodo tudi posebno pralnico za osebna vozila. Vse kaže, da bodo morali razmisliti še o razširitvi gostinskih prostorov, ker je to priljubljeno gostišče zelo obiskano.

Trgovcem tiho in na uho

Opozorilne table, ki bi v špecerijskih trgovinah opozarjale potrošnika, kje naj kupuje ob nedeljah, ne bi bile odveč

V Novem mestu smo v zadnjih letih dobili toliko novih prodajal, da smo že pozabili na nekdanjo stisko. Pozabili smo na čase, ko smo lahko kupovali vsa živila za sprotno uporabo samo na Glavnem trgu, ker v drugih delih mesta prodajal takrat ni bilo.

Zdaj pa se iznenada pojavljajo težave ob nedeljah. Do pred nedavnim je bila ob nedeljah dopolnitev odprtih večina špecerijskih trgovin. Trgovsko podjetje DOLENJKA je zdaj

uvvedlo dežurne trgovine: ob nedeljah so izmenoma odprte špecerije: delikatesa na Glavnem trgu ter prodajalnice na Kristanovi in C. herojev vsakih 14 dni, vsakih 14 dni pa samopostrežnica na glavnem trgu in market v Bršljunu.

Najbrž so se prodajalci špecerijskih trgovin naveličali svoje nedeljske tiške, saj res ni prijetno biti vprežen vsak dan ob zavesti, da imajo drugi proste sobote in nedelje. Žal pa so pozabili na zadostno obveščeno potrošnikov: pogrešamo primerne opozorilne napise v teh prodajalnicah, ki bi potrošnika obvestili, katera trgovina je na katero nedeljo odprta. Za to ne bi bilo treba ne veliko denarja in ne veliko volje, čeprav precej zaleže tudi vsakotredensko obvestilo v Dolenjskem listu, za katerega pa najbrž vsi potrošniki ne vedo.

Zdaj pa še nekaj o plinu: gorilni plin se je tudi v Novem mestu trošilo uveljavil kot ceneno gorivo. Mnoga gospodinjstva ga uporabljajo za kuho. Toda NOVOTEHNA nas je pred nedavnim neprijetno iznenadila s kratkim obvestilom, da plina ne dostavljajo več na dom. Plin je žal na prodaj samo v Zabju vasi in kaj neprijeten šport je, naložiti bombo na vozček (če nimate avtomobila) in jo v poletni vročini pejzati npr. iz Bršljuna v Zabjo vas. Mnogi potrošniki so v strahu, da bo sledilo zdaj še obvestilo, da se tudi plina ne izplača prodajati!

Zadavi, ki smo ju omenili, sta na videz malenkostni, za mnoge pa kljub temu neprijetni in zato bi bilo prav, da bi ju rešili kako drugače.

Kakor vam drago!

Tako bi najbrž vzkliknil Shakespeare, če bi to poletje vstal od mitvih in prišel v Novo mesto. Gostje negodujejo, da gostinci zapirajo, kadar se jim zljubi, da je potrežba počasa (vroče je, kajpak!) — in da tudi računajo, kakor jim je drago.

Gost je prišel na Metropolitano teraso in naročil „polko“: oro in del vina. Natakarka je računala 3 dinarje. Ora je 1,5, vino 1,3 — osnovnošolec bi odkril napako. „Vedno tako računam!“ je ostala hladnokrvna natakarka, „saj je itak vina več...“

Nekako podobno bi bilo takole: Dolenjski list bi izšel v petek, veljal bi dva dinarja. Pa bi rekli: „Nič zato, saj ima barvne slike, vedno delamo tako...“

V Zabjeku ne želijo ostati, ker se mnogi ne razumejo in se sovražijo. Med njimi pride do obračunavanja in večkrat morajo njihove spore urejevati miličniki.

Drugi bi dali otroke v šolo, zahtevajo pa, da jim kjerkoli v novomeški občini dodelijo zemljo, kjer bi bili, kot pravijo, „za stalno na svojem“, poleg tega pa bi radi še stalno službo in s tem dohodek.

Na koncu so Cigani le obljubili, da bodo svoje otroke pustili v šolo. Z zbirnih mest bo otroke v šolo vozil vsak dan avtobus. Tam jih bo čakala šolska obleka, potrebščine in hrana. Za starejše otroke bodo organizirali posebno šolo, mlajše pa bodo vpisali v redne šole, ki pa do zdaj še niso določene. V šolah bodo ostali še po pouku, da se bodo učili, zvečer pa jih bodo vrnil staršem.

J. PEZELJ

Luna sanjava

David Scott, sedmi človek, ki je stopil na površino Lune, nam je s tovariši odkril še nekaj skrivnosti te naše opevane sosedice. Kaj menijo nekateri Novomeščani o osvajanju Lune, smo zvedeli iz kratkih pogovorov.

ALOJZ MIKEC, cestar: Ja, te polete na Luno sem skoraj vse do sedaj spremljal in zdijo se mi razburjivi. To je za nas nekaj novega in pri nas doma smo bili vsi na trnli. Nekateri starejši sploh niso verjeli, celo pravili so, da je vse le spretnost snemalcev.

DUŠAN ROZANC, dijak: Prvi poleti so se mi zdeli zanimivejši in privlačnejši. Sedaj smo na vse nekako že navajeni. Zanimajo me, koliko denarja porabijo za tak polet. Po mojem bi bilo pametneje, če bi del tega denarja vložili v kakšno drugo znanstveno dejavnost, ali pa bi pomagali izbede nerazvitemu narodu. Če bi bilo popolnoma varno, bi si marsikdo pomisljal odleteti na Luno. Jaz bi šel takoj.

IVAN JAZBEC, elektromehanik: Izredno zanimiva in poučna potovanja. Žal so tudi nevarna, a kljub temu bo znanost prodira še naprej v neslutene daljave. Odkrivala bo nove, za sedaj skrivne svetove in morda celo civilizacije. Po mojem človek za večje podvige še ni zrel. Morda vesolje včasih prav zato zahteva žrtve.

MARA EZDERSEK, gospodinja: Vesela sem ob vsakem uspešnem poletu ter novih doseganjih. Žal mi je astronomov, ki jim je vesolje izgralo življenje. Občudujem pogum vesoljcev, ki se ne ustrašijo, kljub nesrečam. Tudi njihove žene so vredne občudovanja. Morda nanje premla pomislimo takrat, ko se jim kaže podajajo na nevarno dolgo pot.

ALOJZ ŠPRAJCAR, upokojenec: Prenosi poletov so mi zelo všeč. Vedno mi bo ostal v spominu padec Scotta in pomoč njegovega tovariša. Padec je tudi mene prestrašil. Vse pa se je tako hitro zgodilo, da ga mnogi najbrž sploh niso videli. Včasih se mi zdi vse tako neverjetno, čeprav sem prepričan, da je vse resnično.

J. PEZELJ

Novomeška kronika

NOVOMEŠKI TABORNIKI bodo tudi letos taborili na Sentjanah pri Portorožu od 14. do 24. avgusta. Zainteresirani člani se pri vodstvu tabora še vedno lahko prijavijo.

CESTNO PODJETJE iz Novega mesta je prejšnji teden pred glavnim mostom postavilo kiosk, v katerem je njihov uslužbenec štel vsa motorna vozila. V obe smeri prevozi na dan približno osem tisoč osebnih avtomobilov, do 600 težkih tovornjakov in do 150 avtobusov.

ODKAR MED POČITNICAMI po mestu promet urejajo nekateri prometniki — študenti, so postali voznički bolj disciplinirani ter obzirnejši do pešcev.

TO ZIMO BO prostore novomeške gimnazije ogravela centralna

kurjava, ki so jo delavci v glavnem že postavili.

VROCI DNEVI SO te dni privabili na kopalnišče na Loki precej Novomeščanov. Žal je kopanje motila umazana reka. Nekaj metrov nad kopalniščem bi morali postaviti blatobran, ki bi varoval kopalnišče pred umazanijo in bi bilo kopanje prijetnejše.

TUDI LETOS so začeli pri Mladinski knjigi pod arkadami prodajati šolske potrebščine. Medtem ko je bila reklama preteklo leto boljša in je bilo več prodajalk, prodaja sedaj samo ena dijakinja.

MNOGI NOVOMEŠČANI so se že začeli pripravljati na zimo. To dokazujejo številni vozovi drv, ki jih v mesto vse pripeljejo kmetije iz okoliških krajev.

V MERCATORJEVI TRGOVINI na Glavnem trgu prodajo te dni največ lahkih letnih oblačil, poletnega blaga ter perila.

CENE NA NOVOMEŠKI TRŽNICI: cvetača 6, čebula 3,5, česen 12, fižol — stročji 5 do 6, krompir — novi 1,20 do 1,60, koleraba 4, korenje 4, kumare 3, ohrovt 4, pesa 4, peteršilj 8, paradiznik 3 do 4, paprika 4 do 6, solata — endivija 5, zelje 2, zelena 4, breskve 5 do 7, grozdje 4 do 6, hruške 6 do 7, limone 7, lubenice 5, slive — svezje 6, marelice 7, banane 7, jaja 0,80, smetana 20, sirček 0,80 din.

V NOVOMEŠKI PORODNIŠNICI je rodila Ana Mazovec iz Kettejevega drevoreda 42 — Matjaža.

Suhokrajinski drobiž

V SUHI KRAJINI so povečini že omlatili pšenico. S pridelkom so zadovoljni, nekateri kmetje so pridelali kar 12-krat več zrnja, kot so ga posejali. Zaradi suše niso mogli prerazati vseh strnišč, zato bo letos manj strniščnih posevkov.

DIVJI PRAŠIČI se prihajajo hraniti na krompirišča in delajo ponekod dokajšnjo škodo. Tudi žična ograja marsikje ne pomaga, zato se kmetje bojijo tudi za koruzo.

V PESKOKOPU Žužemberške krajevske skupnosti v Poljanah pri Žužemberku bodo v kratkem dobili mlin za mletje peska in prenosa trakov za pesek. Za nabavo tovrstne opreme so se odločili zato, ker graditelji vedno bolj povprašujejo za mleti pesek.

ZARADI DOLGOTRAJNE SUŠE letos v Suhi krajini ne bo drugega odkosa na travniščih. Tudi deteljna sena bodo manj spravili. Zato iščejo kmetovalci seno po kočevskih vaseh in tam kosijo ter sušijo. Zaradi oddaljenosti in dolge vožnje je seno od tam dražje.

ZUŽEMBERSKA LOKA naj bi bila v prihodnje namenjena za taborjenje. Tako so menili že leta 1960, ko so posadili topole in pričeli zidati tamkajšnje stavbe. Letos je prostor za taborjenje utemljen, ker zemljišča izrabljajo za priloževanje sena. Tudi točilnica v stavbi ne obratuje.

M.S.

— Etna gospa je rekla, da so pomankanje telefonov v mestu originalno rešili v nekaterih naseljih, kjer se glasno pogovarjajo z balkona na balkon — v veliki veselje sestanovalcev.

Fanta Luke Hodorova iz Lokev trikrat na dan natočita pitno vodo v Črnomlju in jo s konji odpeljeta domov. „Vodovod je pri nas že tri mesece suh, pa si moramo takole pomagati. Voda je za kuho, živino in pranje. Tudi prej jo je večkrat zmanjkalo, tako hudo kot letos pa še ni bilo.“ sta povedala (Foto: Ivan Zoran)

Nebo, daj nam dežja!

Komunalno podjetje: »Ne moremo pomagati!«

Prebivalci Semeča se že dalj časa pritožujejo, da jim primanjkuje vode. Nihče jim ne more povedati, kdaj bo vode spet dovolj. Domačini se obračajo le k nebu in čakajo, da se jih usmilijo in pošlje tako pričakovane padavine.

Mnogi menijo, da je krivice Komunalno podjetje iz Črnomlja. Zato sem stopil k njim.

„Žal ne moremo pomagati. Verjetno bi bilo vse v redu, če nam bi „Jugoturbina“ iz Karlova po dogovoru, nabavila močnejši črpalnik. Rok

donave je bil 20. junij, črpalnik pa še vedno ni. Črpalnik, ki sta sedaj v Srednji vasi, imata premajhno zmogljivost — vsaka samo 1 liter na sekundo. Trije studenci so popolnoma suhi, voda je samo še v studencu pri treh gabrih. Nekaj vode črpamo tam, nekaj v Srednji vasi. Toda to je komaj dovolj za „iskro“. Ko bomo dobili primerni črpalnik, bo vse v redu. Zaenkrat ne moremo povedati, kdaj bo ta „srečni dan“. Trenutno lahko krizo reši samo izdatnejši dež.“

Ce dežja še ne bo, bo vode kmalu zmanjkalo tudi v Črnomlju. Za to bodo krivi tudi prebivalci, ki kljub opozorilom vodo uporabljajo za zalivanje vrtov, pranje avtomobilov ipd. Voda je prepotrebna, zato moramo z njo varčevati, dokler nas ne reši dež.

T. LATERNER

Črnomaljski poročevalec

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 13. avgusta - Lijana Sobota, 14. avgusta - Anastazija Nedelja, 15. avgusta - Maja Ponedeljek, 16. avgusta - Rok Torek, 17. avgusta - Radivoj Sreda, 18. avgusta - Helena Četrtek, 19. avgusta - Marijan

KINIO

BREŽICE: 13. in 14. avgusta amer. barv. film „Kaktusov cvet“, 15. in 16. avgusta Špansko-italijanski barv. film „Clovek, ponosnost, maščevanje“, 17. in 18. avgusta ameriški barvni film „Anti bebi piila“.

ČRNOMELJ: Od 13. do 15. avgusta mehiški barv. film „Divje srece“, 17. avgusta amer. barv. film „Skrivnostna Justina“.

KOSTANJEVICA: 14. avgusta ameriški barv. film „Rusi pribijajo“, 15. avgusta ameriški barv. film „Poslednji vlak iz Katange“, 18. avgusta ameriški barvni film „Tako se ne postopa z ženami“.

KRSKO: 14. in 15. avgusta nem-

ški barv. film „Prisega Inkov“, 18. avgusta ameriški barv. film „Rosemarijin otrok“.

METLIKA: Od 13. do 15. avgusta ameriški barv. film „Dobri in slabi fantje“, Od 13. do 15. avgusta francosko-nemško-italijanski barv. film „Burne noči Lady Hamilton“, 18. in 19. avgusta francosko-italijanski barvni film „Serafino“.

MIRNA: 14. in 15. avgusta franc. barv. film „Angelika in sultan“.

MOKRONOG: 14. in 15. avgusta ameriški barvni film „Ognjena karavana“.

NOVO MESTO: Od 13. do 15. avgusta amer. barv. film „Bulit“, 16. in 17. avgusta ameriški barvni film „Spijon v zelenem klobuku“, 18. in 19. avgusta ameriški barvni film „Ziveti svobodno“.

RIBNICA: 14. in 15. avgusta mehiški barvni film „Velika pobuda“, SEVNICA: 14. in 15. avgusta ital. film „Past v Grand Canyon“.

SODRAŽICA: 14. in 15. avgusta ameriški barv. film „Kdor poje, ne misli hudega“.

SENTJERNEJ: 14. in 15. avgusta „Thomas Moore“.

TREBNJE: 14. in 15. avgusta ameriški vojni film „Najdaljši dan Pariza“, 18. avgusta francoski barvni kriminalni film „Agent X-13“.

lici Straže. Naslov v upravi lista (1699/71).

V OKOLICI Novega mesta prodam zazidljivo gradbeno parcelo z izkopom pri asfaltni cesti in leseno garažo za material - elektrika na parceli in vodnjak. Naslov v upravi lista (1706/71).

PRODAM gradbeno parcelo v Gor. Straži. Naslov v upravi lista (1657/71).

PRODAM PARCELO, primerno za gradnjo hiše, v Regerči vasi. Naslov v upravi lista (1689/71).

RAZNO

STRANKA, ki je pozabila čevlje v trgovini „Nova moda“ v Novem mestu, jih lahko dvigne v trgovini.

POROČNI PRSTANI! - Če si traja in lep spomin želite, stopite k zlatarstvu na Gosposko 5 v Ljubljani - poleg univerze! Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

IMATE RESEN NAMEN, da si poiščete ženo, moža? Ste osamljeni, pogrešate družino? Se želite izogniti avanturam, izkoriščanju, neresnici, neuglednemu in nevarnemu spoznavanju na cestah in po lokalih? Pišite nam ali pa nas obiščite! Morda bomo pomagali tudi vam. Tajnost vam je zadržana. Pri odgovorih na kuverti ni oznake našega podjetja. POSREDOVALNICA ZA ZAKONSKE ZVEZE, Ljubljana, Pietersnikova 24 a, blizu Gospodarskega razstavišča.

21-LETNI FANT si želi ljubeznivo, dobrosrčno dekle za gospodinjstvo in veselje na srednji kmetiji. Lahko je uslužbenka. Naslov pod „Lepša bodočnost“.

PREKLICI

Jože Bele, Birčna vas 20, Novo mesto, preklicujem vse neresnične besede, ki sem jih govoril o Frančiški Nafeljc iz Birčne vasi, Novo mesto, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Marija Miklič, Rdeči Kal 20, Dobrnič, prepovedujem hojo in pašo kokoši. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

OBVESTILA

Gasilsko društvo Zbure prireja 15. 8. 1971 veliko vrtno veselico z bogatim srečevalom, botrovanjem nove motorke, tekmovalje - sosednih društev. Za jedatjo in pijačo preskrbljeno. Igral bo ansambel „Lastovke“. Vljudno vabljeni!

Razstava umetnost tavankatskih žena je v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici je podaljšana do vključno 20. avgusta 1971. Odprta je vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 19. ure.

HITRO OCISTI oblačila družbeni obrat Pralnica in kemična čistilnica Novo mesto, Gemnova 5. Odprto od 6. do 18. ure.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi, moža, očka, sina in brata

POLDETA DRČARJA iz Brezovice pri Mirni

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so izražali sožalje in mi darovali cvetje in vence. Posebna zahvala duhovniku, govornikom in pevcem. Prav tako se zahvaljujem vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča: žena in hčerka in sorodstvo

MARIJE KOS iz Šmarjete 43

Vsem, ki ste se poslovili od naše drage mame in stare mame

ji darovali vence in cvetje, jo spremlili k njenemu zadnjemu počitku in nam izrekli sožalje, iskrena hvala. Posebna zahvala osebu internega oddelka bolnice iz Novega mesta, zlasti dr. Hibšerju in sestri Pepci Vidmar za izreden trud in prizadevanje. Hvala tudi kolektivu in upravi zdravilišča Šmarjete Toplice. Se enkrat vsem prisrčna hvala.

Zalujoči: Hčerka Mimi, sinovi Tonče, Lojze in Franci z družinami, vnuki, vnukinje in sestra Nežka Šmarjeta, 9. avgusta 1971

Ob prerani in nenadomestljivi smrti našega predragega moža, očeta ter brata

STANISLAVA JARCA iz Hrastja pri Mirni peči

se zahvaljujem vsem, ki so nam izrekli sožalje, mu darovali cvetje in ga spremlili na njegovi zadnji poti ter vsem, ki so v njegovi močni boleznini stali ob strani. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih.

Zalujoča: žena Milka, hčerka Milka, sin Stanko ter vse drugo sorodstvo

ANTONA KODRIČA posestnika in mlinarja iz Šutne

Ob nenadomestljivi izgubi ljubelega moža in očeta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, mu darovali cvetje in ga spremljali na zadnji poti. Hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali in nam izrazili sožalje.

Zalujoča: žena Majda z otrokoma

FRANČISKE ŠTUPAR iz Dola pri Trebnjem

Ob prezgodnji izgubi naše žene, mame in tašče

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremlili k večnemu počitku, vsem zdravnikom internega oddelka novomeške bolnice ter zdravniškemu osebu, ki ste ji lajšali bolečine toliko let v času zdravljenja. Enako gospodu župniku, kolektivu Modnih oblačil in vsem, ki ste ji darovali zadnje cvetje ter vaščanom za dolgoletno pomoč.

Zalujoči: mož Ciril, hčerki Cirila in Majda z možem ter drugo sorodstvo

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Mihaela Florjančič iz Dražanja - Mateja, Slavka Zibert s Senovega - Sandija, Jožefa Medvedček iz Žurkovega dola - dečka, Katica Piršič iz Rud - Marijo, Angela Čirnski iz Loke - dva dečka, Marija Požgaj iz Bestovja - Štefica, Štefica Kovačič iz Javorja - Bruna, Pavica Gestič iz Podvrha - dečka, Marija Kovačič s Sel - Alema, Frančiška Bogolin iz Mrtvic - deklico, Mirjana Petruša iz Moravč - deklico, Marija Zagorc iz Krške vasi - Melito, Marija Drosk iz Stražnika - Marijo, Terezija Stermacki z Bizeljskega - Dominika. - Čestitamo!

BREŽISKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Darko Kukovič iz Veterni: a se je s sekuro posekal po kolenu; Barica Živodar iz Brdovca se je poparila po desni nogi; Stojan Stojkovič iz Brežic ima poškodovan desni kolk, ker ga je nekdo brcnil; Cirila Voglajc si je pri delu poškodovala desno roko; Ivan Zagmajster iz Podgorja je padel s strehe in si poškodoval hrbtnico; Kristina Kearnle iz Anglije si je pri prometni nesreči poškodovala desno stopalo; Stanko Živič iz Bokalc je padel po stopnicah in si zlomil desno nogo; Rafael Gramc iz Breztanice je padel na travniku in si poškodoval desno koleno; Franca Mihelina iz Stare vasi je pičil srčen v glavo.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 12. AVGUSTA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki - 16.15 do 17.00 Nove plošče RTB - Aktualnost tedna - Iz naše glasbene šole - Obvestila in reklame - 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: izbrali ste sami.

SOBOTA, 14. AVGUSTA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glasbo - 16.30 do 16.40 Radijska univerza - 16.40 do 17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter spored filmov - 17.00 do 17.15 Jugoton vam predstavlja - 17.15 do 17.30 Za naše najmlajše - Zgodbe o Piki Nogavički - 17.30 do 18.00 Narodnozabavne na valu 192 m.

NEDELJA, 15. AVGUSTA: 10.30 Domače zanimivosti - Pred ustanovno skupščino sklada skupnih rezerv - Za naše kmetovalce: Ta mesec na vrto - inž. Nada Čirnski - Poje vam Irena Kohont - Zdravstveno predavanje - Obvestila, reklame in spored kinematografov - 12.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

INDUSTRIJSKO MONTAŽNO PODJETJE LJUBLJANA, Titova 37.

ki montira vse vodovodne in sanitarne naprave, naprave centralnega ogrevanja, klimatske naprave, izvaja vse vrste elektroinstalacij za jakni in šibki tok. V lastnih tovarnah kovinske in elektro smeri proizvajajo zahtevne elemente instalacij, v modernu opremljeni (tvarni odliva vse vrste odlitkov iz sive litine;

OBJAVLJA PROSTA UČNA MESTA

- a) ZA POSLOVNE ENOTE V LJUBLJANI:
- 17 monterjev centralne kurjave
 - 20 monterjev klimatskih naprav
 - 10 vodovodnih instalaterjev
 - 50 elektroinstalaterjev
 - 28 ključavničarjev
 - 2 strojna ključavničarja
 - 6 kovinostrugarjev
 - 3 kovinoličarje
 - 1 rezkalca
 - 1 brusilca
 - 1 galvanizerja
 - 2 elektromehanika za šibki tok
 - 6 trgovskih pomočnikov za kovinsko stroko
- b) ZA LIVARNO V IVANČNI GORICI:
- 5 livarjev
 - 2 ključavničarja
 - 1 kovinostrugarja

Kandidati, ki želijo postati naši vajenci, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da so dopolnili 14 let, vendar ne smejo biti starejši od 18 let
- da imajo dokončano osemletko
- da so duševno in telesno zdravi in sposobni za izučitev poklica, ki se ga bodo učili

Kandidat mora za sprejem v uk predložiti naslednje dokumente:

- lastnoročno napisano prošnjo
- spričevalo o dokončani osemletki (TISTI, KI IMAJO POPRAVNI IZPIT, NAJ TO NAVVEDEJO V PROSNJI, SPRIČEVALO BODO DOSTAVILI POZNEJE)
- rojstni list

V času učenja stanujejo vajenci doma ali v internatu, katerega posreduje podjetje.

Vsak vajenec dobi stalni del vajenske nagrade, s katero lahko pokrije stroške internata.

Prošnje sprejema do 20. avgusta 1971 kadrovski oddelček podjetja IMP, Ljubljana, Titova 37.

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi našega dragega očeta

Janeza Ruperja

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, ga spremlili na zadnji poti ter mu darovali cvetje. Obenem tudi vaščanom, ki so v trenutku pristopili na pomoč. Posebna hvala gospodu kaplanu ter kolektivu SGP PIONIR.

Zalujoči: žena Ana, otroci Gregor in Sandi z družino, Marjan, Janez in hčerka Marija Vel. Mraševo, 6. avgusta 1971

ZAHVALA

Ob tragični, nenadomestljivi izgubi moje ljubljene žene

DARINKE US

iz Gor. Jesenic pri Mokronogu

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo v tako velikem številu spremlili na njen mnogemu prerani grob, ji darovali vence, cvetje in nam izrazili sožalje. Zahvala vaščanom in sosedom za nesebično pomoč, zdravnikom, ki so skušali rešiti življenje, pevcem za žalostinke, župniku za obrede. Posebna zahvala podjetju »INKOT-Trebnje za pomoč pri pogrebu, gasilcem iz Jesenic in drugih krajev za spremstvo.

Zalujoči: mož Rudi s hčerčkama Sonjo in Mišo, starši Franc, Pavla Starlič, sestre Karolina, Pavla, brat Franc, družina Us in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči in nepozabni izgubi našega ljubljenelega moža, zlatega očka, sina in brata

FRANCIJA UDOVČA

gradbenega delovodje

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem, ki so z nami sočustvovali, nam ustno ali pismeno izrazili sožalje, ga v tako velikem številu pospremlili na njegovi zadnji poti in njegov grob zasuli s prelepimi cvetjem. Prisrčna hvala zdravnikom onkološkega inštituta v Ljubljani, pljučnega oddelka Novo mesto in dr. Juliju Sajetu za njihov nesebični trud. Zahvala velja SGP PIONIR, govornikoma za poslovilne besede, častiti duhovščini, pevcom in godbi. Vsem, ki ste ga imeli radi, še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: žena Marica s hčerčkama Emilijo in Vanjo, mama, oče in brata z družinama Novo mesto, 7. avgusta 1971

maliglas

SLUŽBO DOBI

ZA dveipolletno hčerko iščemo varstvo v centru Novega mesta. Ostalo po dogovoru. Ponudbe pod „Maja“.

BRIVSKO-FRIZERSKO vajenku sprejem. Davorin Novak, Trebnje 18 na Dolenjskem.

TAKOJ zaposlim kovinostrugarja. Viktor Zaletel, Stanežiča 28, Sentvid pri Ljubljani.

MIZARKEGA POMOČNIKA ali delavca za prisrčev sprejem takoj. Stanovanje in hrana zagotovljena. Stane Snedec, Bohinjčeva 14, Dravjice, 61000 Ljubljana.

FANTU nudim hrano in stanovanje, da bi po službi pomagal na kmetiji. Preskrbim mu službo. Franc Sorčan, Ša. Bitnje 27, Zabnica 64209 pri Kranju.

DEKLETU ALI FANTU nudim hrano in stanovanje. Preskrbim službo v tovarni. Šifer, Zabnica 23, 64209 Zabnica pri Kranju.

POD UGODNIMI POGOJI prodam

zelo dobro ohranjen šivalni stroj. Zagrebška 8/III, Novo mesto.

PRODAM SPALNICO z vložki in žimnicami in električni lonec za kuhanje perila. Jože Pungercar, Gor. Globodol 39, Mirna peč.

PRODAM 1.300 kom. opeke kinkinda in 4.000 kom. opeke bobovec - po ugodni ceni. Jamnik, Bršlin 15.

PRODAM novo čelno koso za traktor „Pasquali“. Selak, Dobrova, Skočjan.

POCENI PRODAM kombiniran rabljen otroški voziček. Partizanska 11 ali 13. Novo mesto.

EKONOMSKA ENOTA Zalog bo v nedeljo, 15. avgusta 1971, ob 8. uri zjutraj prodajala otavo na razstilu v Zalogu.

PRODAM OSTRESJE za hišo 10 x 10 in 2 kubika smrekovih plohov. Naslov v upravi lista (1700/71).

PRODAM 3 nova okna (120 x 150), štedilnik na drva in pante. Peter Zajc, Smihel 34, Novo mesto.

KUPIM

TAKOJ KUPIM stroj za izdelovanje betonskih zidakov, novejše izvedbe, z modeli 20 x 40 x 25 in 20 x 20 x 40. Jože Kavšek, Volčičeva, n. h., Novo mesto.

KUPIM tračno žago. Naslov v upravi lista (1666/71).

POSEST

PRODAM HIŠO s sadnim vrtom na Catežu 7 pri Trebnjem, dve nivi, tri senožeti in več ha gozda skupaj ali posamič. Zglasite se do 12. septembra na Catežu 7, kasneje na naslov: Egidi Vrčaj, Oude Hayde Mentenland 20, Nuvenhagen-Holand.

PRODAM 46 a zemljišča z leseno zgradbo, primerno za gradnjo. Gržeča vas 3 v bližini Krškega. Poizve se pri Jožetu Zaletelu, Mrzlava vas 4, pri Brežicah.

PRODAM enostanovniško podkleteno hišo z velikim vrtom, blizu železniške in avtobusne postaje v Sentenartu pri Brežicah. Vselitev je možna takoj. Informacije dobite pri Antonu Kojanju, Sentenart 67 pri Brežicah.

PRODAM manjši vinograd in zidnico v Doblčki gori. Anica Mravnec, Črnomelj, Mirana Jarca 15.

PRODAM HIŠO, gospodarsko poslopje, vinograd in travnik, 20 minut od železniške postaje. Anton Radanovič, Veliki Obrež 81, Dobova.

PRODAM POSESTVO 14 ha zemlje, skupnega, polja oziroma njiv 2 ha in pol, drugo je vinograd, travniki in gozd. Celo kmetijsko poslopje z elektriko in vodovodom. Cena je ugodna, obdelava zemlje s stroji, kakršnikoli. Dovož z vsakim težkim tovornjakom. Poizvedbe: Albin Suhadolčan, Orešje 15, Sevnica ob Savi.

PRODAM PARCELO, primerno za sadovnjak ali vinograd, v Pavli gori poleg Malkovca na Dolenjskem. Ponudbe pod „Malkovec“.

PRODAM NJIVO na hribu Gor. Sušic, gozd v Rakažovcu in travnik pod Lubancem. Javite se na naslov: Martin Šmalc, Ceglina 22 pri Udovcih.

PRODAM gradbeno parcelo 800 kvadratnih metrov v Zalogu in več parcel za vikend v Podgori pri Prečni. Marija Kozina, Zalog 15, Novo mesto.

PRODAM novo hišo z vrtom v oko-

Motorna vozila

PRODAM ŠKODO 1000 MB. Ivan Ivkovič, Ljubljanska 14, Novo mesto.

UGODNO PRODAM tovorni avto „TAM 2000“ v zelo dobrem stanju. Lahko se zglasite vsak dan od 7. do 19. ure na naslov: Anton Cepin, Bukošek 1, Brežice ali po telefonu 068-72-039.

PRODAM ali zamenjam za Princa VW - hrošč, Jože Kic, Zloganje 31, Skočjan.

PRODAM motorno kolo Horex 350, generalno popravljeno z rezervnimi deli. Jože Baskelj, Gor. Kamenje 5, Otočec.

PRODAM avto Škoda, prevoženih 40.000 km. Prijatelj, Dilančeva 13, Novo mesto.

PRODAM FIAT 850 in 750. Irča vas 39, Novo mesto.

PRODAM mopcu 4-brzinec, znamke Victoria, v dobrem stanju. Tone Martinčič, Ledeca vas 5, Sentjernej.

UGODNO PRODAM dobro ohranjen kombi fiat Furgon, registriran do julija 1972. Bevc, Ulica talcev 5, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen fiat 750 in mini magnetofon. Ogled možen dopoldne pri Novotehni in Bučni vasi ter od 14. ure dalje pri Antonu Kraševcu, Kettejev drevored 42.

PRODAM

PRODAM sadni mlin. Martin Modic, Učna 40 a.

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 13. AVGUSTA: 8.10 Operna matineja - 9.20 Popevke s slovenskih festivalov - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Ivan Skočir: Novejši izsledki pri obnovi vinogradov na terasah - 12.40 Ko račnice s pihalnimi orkestri - 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.35 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Človek in zdravje - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Fantje treh dolin - 20.00 Poje komorni zbor iz Grada - 20.30 „Top papa 13“ - 22.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 14. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jaka Ferjan: Republiški načrt za razvoj prašičereje - 12.40 „Po domače“ z domačimi ansambli - 13.30 Priporočajo vam... - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Gremo v kino - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Milana Križana - 20.00 Večer z napovedovalcem Slavkom Kastelicem - vmes ob 20.30 Zabavna radijska igra - Wolfgang Ecker: Srebrni Buda - 2. del - 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 15. AVGUSTA: 4.30 do 8.00 Dobro jutro! - 8.05 Radijska igra za otroke - Marjan Marinč: Zebjček Spiček - 9.05 Koncert iz naših krajev - 10.05 Še pomnite, tovariši... Milan Zevart: Prva akcija v Mariboru, b) Ivan Križnar: Prisega pod Malim Gregorijevcem - 10.25 Pesni borbe in dela - 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 13.30 Nedeljska reportaža - 13.50 Z domačimi ansambli - 14.30 Humoreska tega tedna - Laszlo Tabi: Anonimno pismo - 15.05 Igramo za razvedrilo - 17.05 do 19.00 Nedeljsko športno popoldne - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 „V nedeljo zvečer“ - 22.20 Plesna glasba.

PONEDELJEK, 16. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja - 9.20 Pesnice a najmlajše - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Mirko Leskosek: Naše travinje v luči deficitarnosti hranil - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne - 18.15 „Signal“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Krezeta - 20.00 Arrigo Boito: Odlomki iz opere „Mefistofeles“ - 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 17. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja - 9.20 S pevema Eldo Viler in Ladom Leskovarjem - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Nace Lovšin: Kakšne telice odbiramo za premiranje - 12.40 Vedri zvoki z ansambлом Lojzeta Slaka - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 18 tednov - 18. oktobrov - 14.40 „Na poti s kitaro“ - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V terek na svidenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Dorka Skoberneta - 20.00 Prodajalna melodij - 20.30 Radijska igra - Jacques Constant: General Rederic - 22.15 Mozartov večer.

SREDA, 18. AVGUSTA: 8.10 Operna matineja - 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine -

12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milena Lekšan: Izkušnje z novejšimi vegetativnimi podlagarji za jabolane - 12.40 Od vasi do vasi - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Ob lahki glasbi - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 18.15 Iščejo popevko poletja - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu - 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 19. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja - 9.20 Vesela godala - 10.15 Pri vas doma - 11.00

Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Jože Ferčec: Kako lahko zboljšamo gospodarnost reje živine - 12.40 Čez polja in potoke - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Lahka glasba za razvedrilo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s kvartetom Silva Stingla - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.00 Vabimo vas na bralno vajo - 22.15 Iz opusa srbskega skladatelja Vojislava Vučkovića.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 15. AVGUSTA

8.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) - 9.35 Pet minut po domače (Lj) - 9.40 Kmetijski razgledi: Za in proti vmesnim posevkom (Lj) - 10.00 Kmetijska oddaja (Bg) - 10.45 Otroška matineja: Pika Nogačička, svet otokov in atolov (Lj) - 11.35 Mestece Peyton - serijski film (do 12.25) (Lj) - 13.25 Helsinki: Evropsko atletsko prvenstvo - prenos (EVR-Lj) - 18.25 Gluhi bokser - ameriški film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.35 Ljubzen, ljubezen - ameriška komedija (Zg) - 21.35 Glas na obisku: The Tremeloes (JRT) (Lj) - 21.50 Poročila (Lj) - 22.05 Športni pregled (JRT) - 22.35 Odpoved sporeda (Lj)

PONEDELJEK, 16. AVGUSTA

17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.40 Drečček in trije marsočki - 4. oddaja (Lj) - 18.00 Risanka (Lj) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Kanjon Tare - oddaja iz cikla Karavana (Lj) - 19.05 Mladi za mlade (Sa) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 A. Strinberg: Gospodinja Julija - predstava LG Celje (Lj) - 22.10 Duererjeva razstava v Nuernbergu (Lj)

TOREK, 17. AVGUSTA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Prijatelj Ben - serijski film (Lj) - 19.05 Srečanje v studiu 14: Brian Auger (Lj) - 19.35 Znamenitosti male dežele: Mesto umetnosti (Lj) - 19.48 Peči ponoči (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Fantovščina, ameriški film (Lj) - ... Malo za šalo, malo za res - 4. oddaja (Lj) - ... Poročila (Lj)

SREDA, 18. AVGUSTA

15.20 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 15.35) (Bg) - 16.30 Nogomet: Čelik - Avstrija - prenos iz Zehnice (Sa) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Pika Nogačička - nadaljevanje (Lj) - 19.00 Risanka in lutkovni filmi (Lj) - 19.20 Po stedah napredka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 I. Štivičič: KAM GREDO DIVJE SVINJE - 7. del (Lj) - 21.30 Naša srečanja na tujem: o človeku in elektrarni (Lj) - 22.00 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 19. AVGUSTA

17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Bg) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Družina - poljudno znanstveni film (Lj) - 19.05 Enkrat v tednu (Lj) - 19.20 Vse življenje v letu dni (Bg) -

19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 L. N. Tolstoj: Vojna in mir - nadaljevanje in konec (Lj) - 21.25 XXI. stoletje (Lj) - 22.15 Vivaldi: ŠTIRJE LETNI ČASI - oddaja TV Zagreb (Lj) - ... Poročila (Lj)

PETEK, 20. AVGUSTA

16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Živžav (Umag) - II. del (Lj) - 19.00 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Svet otokov in atolov: Samoa - popek sveta II. del (Lj) - 21.30 Maščevalci - serijski film (Lj) - 22.20 Poročila

miru: Davek neodvisnosti (Lj) - 22.50 Poročila (Lj)

SOBOTA, 21. AVGUSTA

14.00 Bagwaerd: EVROPSKO PRVENSTVO V VESLANJU - barvni prenos in posnetki (EVR-Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Po domače z ansambлом Borisa Terglava (Lj) - 18.55 Bratovščina Sinjega galeba, V. del (Lj) - 19.25 Mozaik (Lj) - 19.30 TV kašipot (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 A. P. Cehov: Medved (Lj) - 21.10 Svet otokov in atolov: Samoa - popek sveta II. del (Lj) - 21.30 Maščevalci - serijski film (Lj) - 22.20 Poročila

Treviolo (Italija)
Odlični motorji za razne stroje, predvsem pa za BCS kosilnico, in za enosone traktorje domače proizvodnje tip »Mačke«.

Milano (Italija)
Najnovejša motorna kosilnica mod. 622, - II. serija, motor ima 13 KM. Stroj ima menjalnik s 4 prestavami. Jamstvo je 3 leta za vse dele, ki so v oljni kopeli in 1 leto za ves stroj. Lastnik ima 2 brezplačna servisna pregleda. H kosilnici je mogoče kupiti še 9 priključkov. Pogon na bencinski ali diesel motor.

Milano (Italija)
Za nego vrline trate: račna motorna kosilnica in električna kosilnica.

GENERALNO ZASTOPSTVO IN KONSIGNACIJA

agrotehnika

export-import

LJUBLJANA, Titova 38

Ferrara (Italija)

MENGELE

Nenadomestljive samonakladalne prikolice z veliko zmogljivostjo od 16 m³ do 32 m³. Naprava za nakladanje napolni prikolico v nekaj minutah. Priporočamo silažne kombajne za korožo in trosilce gnoja.

ZA TRAVNIKE NA NAGIBIH IN RAVNINAH

(Zahodna Nemčija)
Traktor DEUTZ v Evropi največ kupujejo, ker je zanesljiv ter sodoben in poveča gospodarnost kmetije. Delo z njim je udobno. Izbirate lahko med traktorjem z motorjem od 22 KM pa do 160 KM. Razni dodatki in priključki.

KHD

Günzburg na Donavi (Zahodna Nemčija)

MOSA

Milano (Italija)
Prenosni avtomatski varilni aparat za razna montažna opravila na terenu.

Mürztal (Avstrija)

ZA HRIBOVITE PREDELE:
Kombi naprava Wiesel za košnjo, trošenje, obračanje in zgrabljanje ter za trošenje rudninskih gnojil. Motor ima 9 KM
Motorna kosilnica ALPINIST tip RN od 6 do 7,5 KM in s težo 150 kilogramov z obračalnikom.
ZA VSE PREDELE:
Tračni obračalnik HEUBLITZ za trošenje redi, obračanje, zgrabljanje in trošenje zgrabkov. Delovna širina od 2,25 do 2,50 m. Priporočila Kmetijski inštitut Slovenije.

GORENJSKI SEJEM!

- OBIŠČITE XXI. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM V KRANJU, KI BO OD 6. DO 17. AVGUSTA - TOKRAT PRVIČ ŽE NA NOVIH SEJEMSKIH PROSTORIH.
- IZBIRA NAJRAZLIČNEJŠEGA POTROŠNIŠKEGA BLAGA, TEHNIČNE ROBE, KMETIJSKIH STROJEV IN ORODJA TER MOTORNIH VOZIL.
- VSAK DAN MODNA REVILJA V AVLI SKUPŠČINE OBČINE KRANJ OB 18. URI.
- PESTER ZABAVNI PROGRAM. 25-ODSTOTNI POPYST NA ŽELEZNICI IN AVTOBUSNIH PROGAH LJUBLJANA-TRANSPORT.

Otoki v morju tujine

Socialna delavka, Belokranjka Zalka Majerle, ki vodi urad v Solingenu, o svojem delu

Koelnestrasse 45, Solingen, Porurje — to je eno izmed nekaj deset pribežališč naših delavcev, ki si v zvezni republiki Nemčiji iščejo zaposlitev in pomoč v socialnih stiskah.

„Po zadnjih podatkih dela v tujini 672.000 naših ljudi, kar je dvakrat toliko, kot imata zaposlenih Makedonija in Crna gora skupaj. Toda šele leta 1969 so bili ustanovljeni uradi, v katerih socialni delavci pomagajo našim ljudem, Tovaršica Majerle, kakšna je ta pomoč?“

— Prek uradov za delo jim v povezavi z različnimi tvrdkami pomagamo najti

zaposlitev. Razen tega naše ljudi ščitimo pred delodajalci.“

„Svoj čas je med tujimi delavci v Zahodni Nemčiji nastal preplah, ker so nekateri znaki gospodarskega zastajanja grozili, da bodo izgubili delo. Kako je zdaj?“

„Dela je dovolj. Vse prosilce lahko sproti zaposlamo, ne glede na to, če imajo kvalifikacije ali ne.“

„Pred leti sem sam ob čutil, da naše delavce mnogo bolj cenijo kot Italijane, Špance ali Turke. Je še zdaj tako?“

„Žal ni več v celoti. Takrat so v tujino odhajali naši najboljši delavci — na lastno pest, ker niso bili zadovoljni

z domačim zaslužkom. Zdaj se prek zavodov za zaposlovanje zaposlujejo predvsem tisti, ki v Jugoslaviji ne dobijo dela in ki nimajo kvalifikacij. Med njimi je neverjetno veliko nepismenih, ki se zaradi tega še posebno težko znajdejo v novem okolju.“

„Kakšen je odnos med našimi delavci in nemškimi delodajalci?“

„Moram reči, da imajo nemške tvrdke v glavnem dober odnos do naših ljudi, seveda ob pričakovanju, da bodo tudi naši delavci potem dali več od sebe. Moram reči, da imajo naši posredovalci v Jugoslaviji pogosto slabši odnos.“

„V čem se to kaže?“

„So primeri, ko pošiljajo ljudi v tujino kot čredo, brez dokumentov. Sledi dopisovanje, ljudje pa brez dela čakajo vsi nestrpnost. Pri pombe so k poslovanju naših podjetij, ki imamo svoje obrate v tujini. Namignili so nam, da cvetijo temni posli, kot temu rečejo Nemci. Vprašanje je namreč, kako so ti delavci zavarovani in kakšna bi bila nadomestila, če bi se jim kaj naredilo. Seveda je nepravilnosti težko dokazati.“

„Urad v Solingenu ima nalogo pomagati našim ljudem. Kako so zvedeli zanj?“

„Vsak Jugoslovan dobi seznan naših uradov. Razen tega so ob ustanovitvi Nemci sami naredili reklamo zanje. Tudi k meni so prišli reporterji lokalnega časopisa in pisali o tem. Sicer pa imamo Jugoslavlani v nemški republiki edne oddaje na radiu in televiziji, kjer lahko naši ljudje dobijo različne informacije.“

Smaragdnazelena Krka, ki v zanko lovi Novo mesto, je bila že nešteto krat opevana, nešteto krat upodobljena. Raj za ribiče, turistična lepota in še nešteto drugih imen je dobila zelena voda, ki je na svoji poti od izvira pri vasi Krka do izliva v Savo pri Brezicah očarala že ogromno ljudi. Zadnje čase je Dolenjska zaskrbljena nad njeno usodo: vsi po vrsti pa zagotavljajo, da bo Krka spet taka kot nekoč, da bo spet lepota voda, smaragdno zelena voda, ki sanjavo teče po Dolenjski. Če bo tako, potem tudi taki posnetki ne bodo več redki... (Foto: Marjan Moškon)

SUŠA GROZI TUDI VODOVODOM

Voda: zadnji dež ni pomagal

Letošnja huda suša s tropsko vročino ni prizadela le posevkov, pač pa tudi vodne izvire in vodovodna zaječja, ki marsikje presihajo

Tropska vročina, o kateri govorijo zadnje čase televizijski napovedovalci, ko poročajo o vremenu pri nas, je poleg vseh drugih nadlog prinesla tudi sušo. Vode je začelo primanjkovati celo v mestnih vodovodih in zato ni odveč ponovno opozorilo, da je treba z njo varčevati. Kar pogledamo si, kakšno je stanje na našem območju:

IZ BREZIC nam poročajo da tamkajšnji vodovod ni prizadet, vode je dovolj in za zdaj se ni omejitev. Presihajo le kapnice na Kapeleh, Malem vrhu in Dobnem ter na Bizeljskem, kjer si prebivalci zdaj pomagajo z vodo iz izvirov.

NA KOČEVSKO-RIBNIŠKEM območju prav tako ni težav z vodo, ker so izviri, ki jih uporabljajo tamkajšnji vodovodi, dovolj obilni. To sta žal edini območji na našem področju, kjer vodovodom ne grozi suša.

V NOVEM MESTU je precej slabše. V zajetju v Stopičah je tako malo vode, kot je ni bilo še nikoli v zadnjih 20 letih. Vodovod opozarja na strogo varčevanje. Vodovodi v Suhi krajini imajo še dovolj vode, največje pomanjkanje pa je v karteljevskem vodovodu na območju Urhlevca in Velikega Kala, kjer je izvir presahnil za 80 odstotkov. Pri-

zadeto je tudi straško območje, kjer zaradi premajhne moči izvira na močre obratovati obe črpalke. Vode je precej manj tudi v šentjernejskem vodovodu. V Novem mestu sta najbolj prizadeti območji Bršina in Bučne vasi ter odjemalci na višjih krajih. Komunalno podjetje dovažava vodo s cisternami v Podgorje, na straški konec, na mirnopedski konec in na območje Draganje vasi.

V KRŠKEM je gladina vode v vodnjaku, iz katerega jo črpa vodovod, precej upadla, zadnje deževje pa je pomagalo. Najbolj so prizadeti vaški vodovodi v Koprivnici, Križah-Leskovicah in vaški vodnjaki na krškem polju, ki so presahnil. Na Opatovo gorjo vodo dovažajo s cisternami.

NA CRNOMALJSKEM IN METLISKEM OBMOČJU suša prav tako ni prizanesla tamkajšnjim vodovodom. Na semiškem območju zaradi težav s črpalke in pomanjkanja vode spuščajo vodo v cevi samo ob določenih urah, enake omejitve pa so uvedli tudi v Metliki.

Če ne bo kmalu izdatnega deževja, se lahko marsikje zgodi, da bomo zaman odpirali vodovodne pipe. Zato varčujemo zdaj, ku je še čas!

M. JAKOPEC

Na nedeljskem tekmovanju traktoristov v Draškovcu pri Senterneju je naslov najboljšega Dolenjca osvojil Stane Gorenc iz Gorenje vasi pri Smarjeti. Na naslednja mesta so se uvrstili: Alojz Jelen (KIC Grm Novo mesto), Anton Jordan iz Mihovice pri Senterneju in Ivan Priselac (KZ Krka Novo mesto). Med 17 orači, ki so nastopili v nedeljo, bo ta četverica zastopala Dolenjce na slovenskem prvenstvu. Okrog 400 gledalcev si je potem ogledalo, kako delajo nekateri novi kmetijski stroji. Na sliki: pred tekmovanjem oračev (Foto: Splichal)

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konferenice SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gacnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jekc, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Živic.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Primc, Jože Splichal, Jozica Teppy in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustreznega druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev, pri čemer je za vsot 10-odst. popust, ki pa velja samo za tiste, ki plačujejo naročnino v devizah). Naš devizni račun: 521-629-1-32003-10-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 cicer) 33 din, 1 cm na določeni strani 45 din, 1 cm na 1., srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. 1. 1971 — Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 6600 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (068) 31-227 — Nenaročnih rokopiesov in fotografij ne vračamo — Tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.

Uredite si svoje denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.

84 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hiter, učinkovit in zanesljiv bančni servis!

Ljubljanska banka

pravi naslov za denarne zadeve!

Ondan je bil pri meni Izumitelj.

„Milijarde služijo na moj račun,“ je rekel.

Vstal sem in mu ponudil stol, on pa je nadaljeval s hrupavim glasom:

„Napisal boš, da zahtevam odškodnino.“

Iz aktovke je potegnil zamazane papirje in jih odrinil predme. Listi so bili popisani, nekateri so imeli tudi žig s čačkastim podpisom.

„Pa to?“ sem pokazal na papirje.

Izumitelj se je odkasljaj, postkal zrak iz okolice in puhnil vame smrdečo sapo.

„Preberi, tu je vse: zbrano, urejeno, dokumentirano, šifrirano...“

Papirje je spet potegnil k sebi. Ko je obračal posamezne liste, sem se zagledal v nenavadno odebjeni sredine njegove desnice.

„Poskodbpa?“

„Nič, kar tako. Boli me.“

Prizgal je cigareto in mi nekajkrat puhnil pod nos.

„To bo moral biti članek.

da bodo ljudje jokali,“ je zamrmral in se srepo zagledal skozi okno, kot bi se mu bila od tamkaj prikazala odškodnina.

„Oprosti, zdajle ne morem. Saj veš, delo, redno delo v redakciji...“

Izumitelj je malce skremžil obraz, odvrnil ogorek

Izumitelj

cigarete, jezno stopil nanj in skoraj užaljeno povzdignil glas:

„Če zdajle ne moreš, boš kasneje. Doma, v kavarni, vseeno kje. Eno urico potrebuješ, nič več, da prebereš in eno urico, da napišeš... Ves, moja krivica je zelo podobna tisti, ki...“

Misel se mu je nenadoma odlomila kot košček prepečenca.

„Primer bom vsekakor preučil. Morda je res nekaj izrednega,“ sem rekel in se že razveselil posebne na-

grade v redakciji.

„Izreden je, pa še kako izreden,“ je povzel Izumitelj.

„No, kje omenjaš bistvo zadeve? Mislim, v teh papirjih.“

„Tu, povsod, na vsaki strani. Od začetka do konca.“

Spominjam se, da je bilo

silno vroče, ko sem popoldne na terasi mestne kavarne prelistaval Izumiteljeve papirje in se skušal dokopati do bistva zadeve.

Obračal sem zadnji list, ko se je miza zatresla. Prisedel je Izumitelj.

„No?“

„Nič, nič o tistem, no, o tvojih izumih,“ sem odvrnil.

„Nikjer besedice, argumenta (samo nekakšen življenjepis)... Človek božji, kaj bi pravzaprav rad?!“

„Milijarde služijo na moj račun, od mojih žuljev zi-

vijo, ti pa mi govoriš o nekakšnih argumentih.“

Izumitelj je nenadoma vstal, pograbil tisti sop papirjev in odneslo ga je, kot bi ga polil z vrelim oljem.

Moja miza se je spet zatresla. „Zdravo!“

Planil sem pokonci. „Kot naročen!“

„Kaj pa je?“ je rekel šef podjetja Siva litina.

„Ah, tale vaš Izumitelj.“

„On? Saj res: tip s fikšno idejo, norec, bedak. Zavrtelo se mu je, zdaj pa okrog govori, da je pri nas izumil milijarde.“

„Natanko tako.“

„Mislim pa, da je kljub temu revež. Takrat ga je moralo precej močno počiti po glavi, hočem reči pri tisti nesreči. Do odpustitve je bil vratar, zdaj pa...“

„Torej ne bomo nič pisali. Saj je vseeno. Jaz za take reči tako in tako nimam časa.“

Šef iz Sive litine je samo izbuljil oči, rekel pa ni nič.

IVAN ZORAN